

VLAAMS PARLEMENT

REGLEMENT

8 november 2006

REGLEMENT
VAN HET
VLAAMS PARLEMENT

8 november 2006

INHOUD

Bladzijde

TITEL I

VESTIGING, OPENING VAN DE ZITTING, LIDMAATSCHAP,
POLITIEKE FRACTIES, PARTIJFINANCIERING EN TAALGEBRUIK

		11
Hoofdstuk 1	Vestiging	11
Hoofdstuk 2	Opening van de zitting	11
Hoofdstuk 3	Lidmaatschap	12
Afdeling 1	Onderzoek van de geloofsbrieven	12
Afdeling 2	Eedaflegging	13
Afdeling 3	Vlaamse volksvertegenwoordigers die verkozen zijn in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	14
Afdeling 4	Voorstel tot voordracht van de voorzitter	14
Afdeling 5	Verkiezing van gemeenschapssenatoren	15
Hoofdstuk 4	Politieke fracties	16
Hoofdstuk 5	Financiering van de politieke partijen	17
Hoofdstuk 6	Taalgebruik	20

TITEL II

BENOEMINGEN EN VOORDRACHTEN	21
-----------------------------	----

TITEL III

DAGELIJKS BESTUUR

		23
Hoofdstuk 1	Bureau	23
Hoofdstuk 2	Uitgebreid Bureau	25
Hoofdstuk 3	Voorzitter	26
Hoofdstuk 4	Secretarissen	27

TITEL IV

VERKIEZING, EEDAFLEGGING EN ONTSLAG VAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING	28
---	----

TITEL V

	INRICHTING EN WERKING	31
Hoofdstuk 1	Commissies	31
Afdeling 1	Samenstelling van de commissies	31
Afdeling 2	Subcommissies	33
Afdeling 3	Verenigde commissies	33
Afdeling 4	Bijeenroeping, opening en sluiting van de vergadering	34
Afdeling 5	Agenda	35
Afdeling 6	Aanwezigheden	36
Afdeling 7	Openbaarheid van en toegang tot de vergadering	36
Afdeling 8	Vordering tot de aanwezigheid van de leden van de Regering	41
Afdeling 9	Orde in de commissievergadering	41
Afdeling 10	Raadpleging van andere commissies	42
Afdeling 11	Hoorzittingen	42
Afdeling 12	Wijze van stemmen, meerderheid en quorum	43
Afdeling 13	Verslaggeving	44
Hoofdstuk 2	Werkgroepen en adviescomités	47
Hoofdstuk 3	Plenaire vergadering	48
Afdeling 1	Bijeenroeping, dag, uur en agenda	48
Afdeling 2	Notulen	49
Afdeling 3	Afwezigheid	50
Afdeling 4	Openbaarheid van en toegang tot de vergaderzaal	51

		Bladzijde
Afdeling 5	Orde in de plenaire vergadering	52
Afdeling 6	Voeren van het woord	53
Afdeling 7	Moties van orde	56
Afdeling 8	Wijze van stemmen, meerderheid en quorum	58
Afdeling 9	Handelingen	62
TITEL VI		
PROCEDURES		
		63
Hoofdstuk 1	Decreetgeving	63
Afdeling 1	Gemeenschaps- of gewestaangelegenheden	63
Afdeling 2	Ontwerpen van decreet	63
Afdeling 3	Bijzondere bepalingen inzake begrotingsontwerpen en ontwerpen van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van een begroting	68
Afdeling 4	Voorstellen van decreet	70
Afdeling 5	Amendementen	71
Afdeling 6	Raadpleging van de Raad van State	72
Afdeling 7	Raadpleging van adviesorganen	75
Afdeling 8	Discriminatie om ideologische en filosofische redenen	77
Afdeling 9	Bevoegdheidsconflicten	78
Afdeling 10	Tweede lezing	79
Hoofdstuk 2	Bijzondere beleidsinitiatieven uitgaande van het Parlement	81
Afdeling 1	Voorstellen van resolutie	81
Afdeling 2	Themadebatten en motie van aanbeveling	82

		Bladzijde	
	Afdeling 3	Actualiteitsdebatten, motie van aanbeveling en actualiteitsmotie	84
Hoofdstuk 3		Bijzondere beleidsinitiatieven uitgaande van de Regering	87
	Afdeling 1	Regeerakkoord	87
	Afdeling 2	Beleidsnota's	88
	Afdeling 3	Beleidsbrieven en motie van aanbeveling	89
	Afdeling 4	Septemберverklaring	91
	Afdeling 5	Vertrouwenskwestie	92
Hoofdstuk 4		Parlementair controlerecht	93
	Afdeling 1	Interpellaties en actuele interpellaties	93
	Afdeling 2	Met redenen omklede motie	97
	Afdeling 3	Motie van wantrouwen	99
	Afdeling 4	Vragen	101
		Onderafdeling 1: Algemene bepalingen	101
		Onderafdeling 2: Schriftelijke vragen	102
		Onderafdeling 3: Actuele vragen	104
		Onderafdeling 4: Vragen om uitleg	107
	Afdeling 5	Voorstellen tot aanwijzing van grote infrastructuurprojecten	110
Hoofdstuk 5		Recht van onderzoek	113
Hoofdstuk 5bis		Controle op de regeringsmededelingen en mededelingen van de voorzitter	117
Hoofdstuk 5ter		Controle van de verkiezingsuitgaven	118
Hoofdstuk 6		Machtiging tot bepaalde daden van vervolging en aanhouding	119
Hoofdstuk 7		Verzoekschriften	121
Hoofdstuk 8		Aan het Parlement verbonden instellingen	124

	TITEL VII	
	BIJZONDERE PROCEDURES MET BETREKKING TOT DE VERHOUDING TOT DE FEDERALE STAAT, DE ANDERE GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN EN EUROPA	125
Hoofdstuk 1	Beroep tot vernietiging en tussenkomst in een geding bij het Arbitragehof	125
Hoofdstuk 2	Samenwerking tussen de gemeenschappen en de gewesten	127
Hoofdstuk 3	Samenwerkingsakkoorden	128
Hoofdstuk 4	Belangenconflicten	129
Hoofdstuk 5	Europees Gemeenschapsrecht	132
	TITEL VIII	
	OVERNAME NA INTREKKING	133
	TITEL IX	
	CUMULATIEBEPERKING	133
	TITEL IXbis	
	VLAAMSE OPVOLGINGSCOMMISSIE VOOR DE VERMOGENS- EN MANDATENAANGIFTE	134
	TITEL X	
	ALGEMEEN SECRETARIAAT	135
Hoofdstuk 1	Griffier	135
Hoofdstuk 2	Personeel	136

	Bladzijde
TITEL XI	
ORDE IN HET PARLEMENT EN OP DE PUBLIEKSTRIBUNES	137
TITEL XII	
VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT	137
TITEL XIII	
INWERKINGTREDING	138
INDEX	139

TITEL I

Vestiging, opening van de zitting, lidmaatschap,
politieke fracties, partijfinanciering en taalgebruik

HOOFDSTUK 1

Vestiging

Vestiging

Artikel 1

Het Vlaams Parlement, hierna het Parlement te noemen,
bepaalt de plaats van zijn zetel.

HOOFDSTUK 2

Opening van de zitting

Opening zitting

Artikel 2

1. Het Parlement komt, na elke vernieuwing, van rechtswege bijeen op de vierde dinsdag na de dag waarop de vernieuwing heeft plaatsgevonden.

Het Parlement komt elk jaar van rechtswege bijeen op de vierde maandag van september, onverminderd de bepalingen van het eerste lid.

2. Bij de opening van elke zitting treedt de Vlaamse volksvertegenwoordiger die het langst lid is van het Parlement, als tijdelijk voorzitter op, totdat de voorzitter van het Parlement is benoemd, overeenkomstig artikel 12, punt 1. Voor de berekening van de duur van het lidmaatschap van het Parlement wordt ook het lidmaatschap van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de Vlaamse Raad in aanmer-

*Tijdelijk
voorzitter*

king genomen. Bij even lang lidmaatschap treedt het lid met de hoogste leeftijd als tijdelijk voorzitter op.

De tijdelijke voorzitter verklaart de zitting voor geopend en heeft uitsluitend tot taak: het onderzoek van de geloofsbrieven, bedoeld in artikel 3, het leiden van de eedaflegging, bedoeld in artikel 4, de mededeling van de samenstelling en het bestuur van de politieke fracties, bedoeld in artikel 8, in voorkomend geval het leiden van de aanwijzing van de gemeenschapssena-toren, bedoeld in artikel 7, en het leiden van de benoe-ming van het Bureau, bedoeld in artikel 12, punt 1.

*Tijdelijk
secretarissen*

3. De twee jongste aanwezige Vlaamse volksvertegenwoordigers in jaren treden als tijdelijk secretaris op, totdat de secretarissen van het Parlement zijn be-noemd, overeenkomstig artikel 12, punt 1.

*Voorlopig
Bureau*

4. De tijdelijke voorzitter en de tijdelijke secretarissen vormen samen het voorlopig Bureau.

HOOFDSTUK 3

Lidmaatschap

Lidmaatschap

AFDELING 1

*Onderzoek
geloofsbrieven*

Onderzoek van de geloofsbrieven

Artikel 3

*Begrips-
omschrijving*

1. Bij elke vernieuwing spreekt het Parlement zich uit over de verkiesbaarheid van de Vlaamse volksvertegenwoordigers, hierna volksvertegenwoordigers te noemen, over de verkiesbaarheid van hun opvolgers en over de geldigheid van hun verkiezing.

2. Alle verkozen volksvertegenwoordigers nemen aan het onderzoek van de geloofsbrieven deel.
3. Met dat onderzoek worden zes commissies belast. In afwijking van artikel 22, punt 1, tellen die commissies zeven vaste leden, die door loting worden aangewezen.
4. De processen-verbaal van de verkiezingen, met de bewijsstukken, worden verdeeld onder deze commissies.
5. In afwijking van artikel 21, tweede lid, en artikel 36, punt 1, benoemt elke commissie een voorzitter en een verslaggever die van de verrichtingen van de commissie mededeling doet aan de plenaire vergadering.
6. De plenaire vergadering doet uitspraak over de besluiten van de commissies. In voorkomend geval wordt over de besluiten bij zitten en opstaan gestemd.

*Commissies
voor de
geloofsbrieven*

Besluitvorming

De voorzitter roept diegenen van wie de geloofsbrieven geldig werden verklaard uit tot volksvertegenwoordiger en opvolger.

7. Bij een tussentijdse verkiezing of wanneer een opvolger wordt toegelaten, worden de geloofsbrieven onderzocht door een commissie die is samengesteld en haar werkzaamheden verricht, overeenkomstig punten 3 tot en met 5 van dit artikel.

*Procedure bij
tussentijdse
verkiezing of bij
toelating
opvolger*

AFDELING 2

Eedaflegging

Artikel 4

Voor zij in functie treden, leggen de volksvertegenwoordigers in een plenaire en openbare vergadering de volgende eed af: “Ik zweer de Grondwet na te leven.”.

Eedaflegging

AFDELING 3

*Vlaamse volks-
vertegenwoor-
digers verkozen
in het Brusselse
Hoofdstedelijke
Gewest –
Beperking
stemrecht*

Vlaamse volksvertegenwoordigers die verkozen zijn in
het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Artikel 5

De Vlaamse volksvertegenwoordigers die verkozen zijn
in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest nemen aan alle
werkzaamheden van het Parlement deel, maar zijn niet
stemgerechtigd inzake gewestaangelegenheden in de ple-
naire vergadering.

AFDELING 4

*Voorstel tot
voordracht
voorzitter*

Voorstel tot voordracht van de voorzitter

Artikel 6

Na de volledige vernieuwing en samenstelling van het
Parlement wijzen de fracties onmiddellijk hun fractie-
voorzitter aan. De fractievoorzitters beraden zich over de
voordracht van de voorzitter van het Parlement en for-
muleren daarover een voorstel, waarbij zij streven naar
een maximaal parlementair draagvlak, met inachtneming
van artikel 11, punt 1.

AFDELING 5

Verkiezing van gemeenschapssenatoren

*Verkiezing
gemeenschaps-
senatoren*

Artikel 7

1. Nadat de griffier van de Senaat aan de voorzitter het aantal gemeenschapssenatoren heeft meegedeeld dat elke fractie toekomt, bepaalt de voorzitter de termijn waarbinnen de kandidaten door de fracties moeten worden voorgedragen.
2. Elke fractie wijst evenveel volksvertegenwoordigers als gemeenschapssenatoren aan als er zetels aan de fractie toekomen. Ze stuurt daartoe een lijst aan de voorzitter.

Procedure

De lijsten zijn alleen geldig als ze ondertekend zijn door de meerderheid van de volksvertegenwoordigers waaruit de betrokken fractie bestaat.

3. De voorzitter vergewist zich ervan of de voorwaarden voor het maken van de lijsten vervuld zijn en verklaart de gemeenschapssenatoren verkozen.
4. Als een fractie aan de voorzitter geen lijst of een lijst met een onvoldoende aantal namen stuurt, worden de zetels waarvoor die fractie geen namen heeft meegedeeld, toegekend aan de fracties waarvan de quotiënten volgen op het laatste quotiënt dat in aanmerking werd genomen, overeenkomstig artikel 211, § 2, van het Kieswetboek.
5. De voorzitter geeft de griffier van de Senaat kennis van de lijsten binnen 10 dagen na ontvangst van de mededeling, bedoeld in punt 1, of, indien de verkiezing van het Parlement plaatsvindt op dezelfde dag als de verkiezing van de Senaat, binnen 10 dagen na het onderzoek van de geloofsbrieven door het Parlement.

Termijn

*Procedure bij
tussentijdse
vacantverklaring*

6. Als een zetel van gemeenschapssenator vacant is, wordt, volgens de hierboven bepaalde regeling, een volksvertegenwoordiger aangewezen die tot de fractie behoort waaraan de vacant geworden zetel toegekend was.

HOOFDSTUK 4

*Politieke
fracties*

Politieke fracties

Artikel 8

*Begripsom-
schrijving*

1. De volksvertegenwoordigers kunnen politieke fracties vormen. Een fractie bestaat uit ten minste drie volksvertegenwoordigers. Een volksvertegenwoordiger kan maar van één fractie deel uitmaken.

*Wijziging
samenstelling
politieke fractie*

2. De leden die een fractie vormen, delen de samenstelling en het bestuur ervan mee aan de voorzitter van het Parlement. Wijzigingen in de samenstelling van een politieke fractie worden in een door de fractievoorzitter en het betrokken lid ondertekende brief aan de voorzitter van het Parlement meegedeeld.

*Erkende
politieke fractie*

3. Om te worden erkend, moet een fractie bij het begin van de zittingsperiode uit ten minste vijf volksvertegenwoordigers bestaan.

*Fractie-
secretariaat*

4. Elke erkende fractie kan een secretariaat oprichten, hierna fractiesecretariaat te noemen. De fractie stelt het personeel van het fractiesecretariaat aan.

Het Uitgebreid Bureau bepaalt de toelage, de materiële inrichting die daartoe aan elke erkende fractie wordt toegekend en het recht van toegang van het fractiepersoneel tot de lokalen van het Parlement.

5. Het Uitgebreid Bureau kan, ten behoeve van de fracties, een vergadertijd bepalen waarbinnen geen commissievergaderingen of plenaire vergaderingen kunnen worden gehouden.

Vergadertijd

HOOFDSTUK 5

Financiering van de politieke partijen

*Financiering
politieke
partijen*

Artikel 9

1. Het Parlement verleent aan de politieke partijen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, 2°, van de wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid, waarvan de verkozenen zich tot een fractie van ten minste vijf volksvertegenwoordigers in het Parlement verenigen volgens de lijsten waarop zij door het kiezerkorps verkozen zijn, een totale jaarlijkse dotatie, samengesteld uit:

*Jaarlijkse
dotatie*

1° een forfaitair bedrag van 61.973,38 euro;

2° een aanvullend bedrag van 1,49 euro per geldig stembiljet met geldige stemmen van de lijst die door de politieke partij is erkend, of van kandidaten van die lijst bij de laatste volledige vernieuwing van het Parlement.

Als twee of meer politieke partijen als bedoeld in het eerste lid, voor de verkiezing van het Parlement in elke kieskring van het Vlaamse Gewest een kartel-, alliantie- of koepelpartijlijst indienen, ontvangen die politieke partijen samen als één partij de dotatie, verleend op grond van het eerste lid.

Als twee of meer politieke partijen als bedoeld in het eerste lid, voor de verkiezing van het Parlement in de kieskringen van het Vlaamse Gewest behorend tot een en dezelfde provincie, of in de kieskring van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, een kartel-, alliantie- of koepelpartijlijst indienen, ontvangen die politieke partijen samen als een partij enkel de dotatie, verleend op grond van het eerste lid, 2°.

2. De bedragen, bedoeld in punt 1, 1° en 2°, worden aangepast aan de gezondheidsindex. Het indexcijfer van januari 2001 wordt als basis genomen.

*Uitkering en
aanvraag
dotatie*

3. a) De toegekende dotatie, berekend per maand, wordt door het Parlement uitgekeerd aan de instelling, opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in artikel 22 van de wet van 4 juli 1989.

De dotaties waarop de kartel-, alliantie- of koepelpartijlijsten recht hebben, worden uitgekeerd aan de instellingen, opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, die door die lijsten werden aangewezen.

b) De dotaties worden berekend op basis van de gegevens die beschikbaar zijn op de eerste dag van de maand waarvoor de dotatie wordt uitgekeerd.

c) De dotatie moet per maand schriftelijk worden aangevraagd, voor de betrokken maand is verstrekken.

d) De instelling of de instellingen, bedoeld in a), richten de aanvraag daartoe aan de voorzitter van het Parlement.

4. Elke politieke partij kan afstand doen van het voordeel van de dotatie die haar werd verleend, op grond van punt 1.

5. De kredieten nodig voor de dotatie worden ingeschreven in de werkingsbegroting van het Parlement.

6. Het Bureau kan de toekenning van de dotatie intrekken als:

*Intrekking/
inhouding
dotatie*

a) op grond van artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamer, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, de Raad van State tot een dergelijke intrekking heeft besloten.

Het Bureau gedraagt zich in dat geval naar de intrekkingperiode, bepaald door het arrest van de Raad van State en stelt, in evenredigheid met de federale toegekende dotatie, de grootte van het in te trekken bedrag vast;

b) een vonnis of arrest met kracht van gewijsde verscheidene, duidelijke en met elkaar overeenstemmende uitingen van een politieke partij, haar componenten, lijsten, kandidaten of verkozenen, strijdig bevindt met respectievelijk het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950, goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955, en door de aanvullende protocollen bij dat Verdrag die in België van kracht zijn, de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden of de wet van 23 maart 1995 tot bestraffing van het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de Tweede Wereldoorlog door het Duitse nationaal-socialistische regime is gepleegd.

Het Bureau bepaalt in dat geval de intrekkingperiode en de grootte van het in te trekken bedrag.

7. De Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven, bedoeld in artikel 84ter, bepaalt, in overeen-

stemming met artikel 7 van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement, de duur van de inhouding van de dotatie.

HOOFDSTUK 6

Taalgebruik

Taalgebruik

Artikel 10

Nederlands

1. Ontwerpen van decreet, regeerakkoorden, beleidsnota's, beleidsbrieven, maatschappelijke beleidsnota's, samenwerkingsakkoorden, voorstellen van decreet of voorstellen van resolutie, moties, voorstellen tot aanwijzing van grote infrastructuurprojecten, voorstellen tot wijziging van het reglement, amendementen en alle teksten betreffende de werkzaamheden van het Parlement worden, op straffe van onontvankelijkheid, in het Nederlands ingediend. Alle mondelinge betogen, beraadslagingen en stemmingen worden, op straffe van nietigheid, in dezelfde taal gehouden.
2. Anderstalige authentieke teksten worden in de oorspronkelijke taal gepubliceerd met een Nederlandse vertaling. Anderstalige mondelinge betogen van personen die niet tot het Parlement behoren, worden simultaan vertaald en in het Nederlands in de verslagen van de beraadslagingen opgenomen.

TITEL II

Benoemingen en voordrachten

*Benoemingen
en
voordrachten*

Artikel 11

1. Alle benoemingen en voordrachten die door het Parlement moeten worden verricht, gebeuren overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de fracties, zoals samengesteld bij de aanvang van de zittingsperiode, onverminderd artikel 7, punt 4 en artikel 20, punten 1 tot en met 3.

*Evenredige
vertegenwoordiging*

Bij gelijkheid van quotiënten wordt de betrokken plaats toegewezen aan de fractie met het kleinste ledental. Bij gelijke fractiesterkte wordt het mandaat toegewezen aan de fractie die het hoogste stemcijfer heeft behaald bij de verkiezingen.

Een meerderheid in het aantal plaatsen mag niet worden toegewezen aan een fractie waarvan het ledental niet ten minste gelijk is aan de meerderheid van de volksvertegenwoordigers.

Het Uitgebreid Bureau bepaalt voor elk geval afzonderlijk het aantal plaatsen dat aan elke fractie toekomt. Buiten dat aantal mogen geen kandidaten worden voorgedragen.

2. De voorzitter bepaalt de termijn waarbinnen de kandidaten door de fracties moeten worden voorgedragen. Die termijn wordt aan de fracties meegedeeld.
3. De kandidatenlijst wordt onder de volksvertegenwoordigers verspreid. Als het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, worden de kandidaten benoemd of voorgedragen verklaard.

Termijn

*Benoeming of
voordracht*

*Stemverrichtin-
gen*

4. In voorkomend geval gebeuren benoemingen en voordrachten bij geheime stemming en bij volstreekte meerderheid, onverminderd de bepalingen van artikel 20, punten 2 en 3.

Wanneer bij de eerste stemming de volstreekte meerderheid niet is behaald, heeft een tweede stemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald en die hun kandidaatstelling handhaven. In voorkomend geval wordt de deelneming aan de tweede stemming bepaald overeenkomstig de voorkeurregeling, bedoeld in het vierde lid.

Bij de tweede stemming is de kandidaat die de meeste stemmen heeft behaald, benoemd of voorgedragen.

Tenzij dat anders wordt bepaald, geldt bij staking van stemmen de volgende voorkeurregeling:

- a) in geval van benoemingen en voordrachten die het Parlement uit de volksvertegenwoordigers verricht, geniet de kandidaat die het langst lid is geweest van het Parlement, en bij gelijke anciënniteit de jongste kandidaat in jaren, de voorkeur;
- b) in geval van benoemingen en voordrachten die het Parlement buiten de volksvertegenwoordigers verricht, geniet de kandidaat met de hoogste leeftijd de voorkeur.

Niet of niet behoorlijk ingevulde stembiljetten tellen mee voor het bepalen van het quorum, maar niet voor het bepalen van de meerderheid.

Stemopneming

5. De vier jongste aanwezige volksvertegenwoordigers in jaren, in voorkomend geval de tijdelijke secretarissen niet meegerekend, doen de stemopneming. De jongste stemopnemer in jaren doet de algemene telling.
6. De voorzitter kondigt de uitslag van de stemming af.

TITEL III

Dagelijks bestuur

*Dagelijks
bestuur*

HOOFDSTUK 1

Bureau

Bureau

Artikel 12

1. Bij de opening van elke zitting benoemt het Parlement binnen veertien dagen uit de volksvertegenwoordigers achtereenvolgens bij afzonderlijke stemming een voorzitter, een eerste ondervoorzitter, een tweede ondervoorzitter, een derde ondervoorzitter, een vierde ondervoorzitter en bij gezamenlijke stemming drie secretarissen, die samen het Bureau vormen. *Benoeming*

2. Het Parlement kan het aantal ondervoorzitters en het aantal secretarissen vermeerderen of verminderen. *Aantal leden*

3. Bij de vernieuwing van het Parlement ofwel wanneer de zitting is gesloten of al geopend en er nog geen Bureau overeenkomstig punt 1 is benoemd, handelt het scheidende Bureau de lopende zaken af, onverminderd de bepalingen van artikel 2. *Scheidend
Bureau*

Het mandaat van een lid van het scheidende Bureau dat niet opnieuw tot volksvertegenwoordiger is uitgeroepen overeenkomstig artikel 3, vervalt van rechtswege.

4. De voorzitters van de fracties, met inbegrip van de voorzitters van de fracties die niet vertegenwoordigd zijn in het Bureau, worden in kennis gesteld van alle beslissingen van het Bureau. *Kennisgeving
beslissingen*

Artikel 13

*Geconstitueerde
vergadering
– kennisgeving*

Zodra het Bureau is benoemd, verklaart de voorzitter het Parlement geconstitueerd en geeft hiervan kennis aan de Vlaamse Regering, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Artikel 14

*Delegatie
bevoegdheden
– overmacht*

Onder beding van verantwoording en behoudens herroeping, delegeert het Parlement zijn bevoegdheid aan het Bureau om alle onvoorziene of dringende aangelegenheden te regelen waarin de belangen van het Parlement moeten worden gevrijwaard, onverminderd de toepassing van artikel 16, punt 2.

Artikel 15

*Administratief
en financieel
beheer*

Het Bureau is belast met het administratieve en financiële beheer van het Parlement.

HOOFDSTUK 2

Uitgebreid Bureau

*Uitgebreid
Bureau*

Artikel 16

1. De voorzitters van de erkende fracties nemen alleen inzake politieke aangelegenheden deel aan de werkzaamheden van het Bureau, waarmee zij samen het Uitgebreid Bureau vormen.

Samenstelling

Zij worden gelijkgesteld met de ondervoorzitters van het Parlement, behalve wat de specifieke taak betreft, bedoeld in artikel 18, punt 4, en artikel 90, punt 1.

2. Het Uitgebreid Bureau coördineert de gehele politieke werking van het Parlement, inzonderheid de plenaire vergaderingen, de commissievergaderingen en de vergaderingen van de fracties.
3. Het Uitgebreid Bureau pleegt viermaal per jaar overleg met de voorzitters van de commissies om een planning op middellange termijn te bepalen.
4. De voorzitters van de niet-erkende fracties en van de commissies kunnen worden uitgenodigd om aan de werkzaamheden van het Uitgebreid Bureau deel te nemen. Zij zijn er niet stemgerechtigd.

*Bevoegdheden**Betrokkenheid
commissie-
voorzitters en
voorzitters
niet-erkende
fracties*

Artikel 17

1. Het Uitgebreid Bureau bereidt de vergaderingen van de plenaire vergadering voor en stelt de agenda voor, waarbij wordt vermeld welke onderwerpen betrekking hebben op gewestaangelegenheden en welke onderwerpen betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden.

*Regeling werk-
zaamheden*

2. De voorzitter brengt dag en uur van de bijeenkomst van het Uitgebreid Bureau ter kennis van de Vlaamse Regering, hierna de Regering te noemen. De Regering kan de bijeenkomst van het Uitgebreid Bureau bijwonen en haar advies doen kennen.
3. De voorzitter legt de regeling van de werkzaamheden aan de plenaire vergadering ter goedkeuring voor.

HOOFDSTUK 3

Voorzitter

Voorzitter

Artikel 18

Bevoegdheden

1. De voorzitter
  - a) leidt de werkzaamheden van het Parlement, van het Bureau en van het Uitgebreid Bureau;
  - b) oordeelt over de ontvankelijkheid van de zaken die bij het Parlement aanhangig worden gemaakt, tenzij dat anders is bepaald;
  - c) bepaalt welke onderwerpen betrekking hebben op gewestaangelegenheden en welke onderwerpen betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden;
  - d) doet het reglement naleven;
  - e) handhaaft de orde bij de beraadslagingen;
  - f) verleent het woord;
  - g) formuleert de punten waaromtrent het Parlement een besluit of beslissing moet nemen;

- h) kondigt de uitslag van de stemmingen af;
  - i) ondertekent elk besluit van het Parlement en elke beslissing van het Bureau en het Uitgebreid Bureau;
  - j) is belast met de uitvoering van de beslissingen van het Parlement, het Bureau en het Uitgebreid Bureau;
  - k) vertegenwoordigt het Parlement naar buiten. Onverminderd de toepassing van artikel 19, punt 2, heeft de voorzitter ook de bevoegdheid om het Parlement buiten rechte te vertegenwoordigen. De voorzitter kan die laatste bevoegdheid aan de griffier delegeren.
2. De voorzitter geeft de plenaire vergadering kennis van de ingekomen stukken. Hij stelt besluiten voor overeenkomstig de aard van de stukken. *Ingekomen stukken*
  3. Als de voorzitter in een beraadslaging het woord wil voeren, tenzij dat nodig is voor de uitvoering van zijn taken als voorzitter, verlaat hij de voorzittersstoel. Hij neemt die niet weer in zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is. *Deelname aan beraadslaging*
  4. De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter. *Vervanging*

HOOFDSTUK 4

Secretarissen

Secretarissen

Artikel 19

1. De secretarissen houden toezicht op de redactie van de notulen, houden de hoofdelijke oproeping en tekenen de stemmingen aan. *Bevoegdheden*

*Delegatie
bevoegdheden*

2. Het Bureau kan van zijn bevoegdheden inzake financiën, inzake personeelsaangelegenheden, andere dan die, bedoeld in artikelen 46 en 47 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en inzake het beheer van de gebouwen, delegatie verlenen aan een of meer secretarissen, de directieraad of leidende personeelsleden, onverminderd de bepalingen van artikelen 97, 98 en 99. In dat geval vertegenwoordigen de begunstigden van de delegatie het Parlement buiten rechte. De secretaris, bevoegd voor financiën, doet rekening en verantwoording bij het Parlement.

*Deelname aan
beraadslaging*

3. Secretarissen die in een beraadslaging het woord willen voeren, nemen plaats onder de volksvertegenwoordigers, zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is.

TITEL IV

*Vlaamse
Regering*

Verkiezing, eedaflegging en ontslag van de leden van de Vlaamse Regering

Artikel 20

Verkiezing

1. Zodra het Parlement na zijn vernieuwing is geconstitueerd, verkiest het de Regering. De Regering bestaat uit ten hoogste elf leden.
2. Als ten hoogste elf kandidaten op een zelfde, door de volstreckte meerderheid van de volksvertegenwoordigers ondertekende lijst worden voorgedragen, worden zij verkozen verklaard. De lijst is samengesteld uit personen van verschillend geslacht. Ten minste één van de kandidaten op de lijst heeft zijn woonplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Iedere volksvertegenwoordiger mag slechts een enkele lijst ondertekenen.

De orde van voordracht bepaalt de orde van voorrang van de leden van de Regering.

3. Als geen lijst als bedoeld in punt 2, is ingediend, dan verkiest de plenaire vergadering ieder lid van de Regering afzonderlijk. De verkiezing gebeurt op grond van een voordracht per mandaat, ondertekend door ten minste vijf volksvertegenwoordigers. Iedere volksvertegenwoordiger mag slechts een enkele voordracht voor elk mandaat ondertekenen.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming en bij de volstreckte meerderheid van de volksvertegenwoordigers in zoveel afzonderlijke stembourten als er te verkiezen leden zijn.

Indien bij een verkiezing geen enkele kandidaat de volstreckte meerderheid heeft behaald in de eerste stembourten, wordt er opnieuw gestemd om de twee kandidaten die het grootste aantal stemmen hebben verkregen te rangschikken, na eventuele verzaking van een gunstiger gerangschikte kandidaat.

Bij staking van stemmen is de jongste kandidaat in jaren verkozen.

Wanneer na verkiezing van het op twee na laatste regeringslid alle leden van hetzelfde geslacht zijn en geen enkel lid zijn woonplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad heeft, wordt de stemming voor de verkiezing van de laatste twee leden beperkt tot de kandidaten van het andere geslacht en tot de kandidaten uit het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Wanneer na verkiezing van het voorlaatste regeringslid, hetzij alle leden van hetzelfde geslacht zijn, hetzij geen enkel lid zijn woonplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad heeft, wordt de stemming voor de verkiezing van het laatste lid, naar gelang van het geval, beperkt tot de kandidaten van het andere geslacht

of tot de kandidaten uit het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Op de verkiezingsprocedure zijn de bepalingen van artikel 11, punt 4, laatste lid, punten 5 en 6, van toepassing.

De orde van verkiezing bepaalt de orde van voorrang van de leden van de Regering.

Eedaflegging

4. Onmiddellijk na de verkiezing legt ieder lid van de Regering de eed af in handen van de voorzitter van het Parlement.

Ontslag

5. Bij vrijwillig ontslag van de Regering voorziet de plenaire vergadering in de vervanging ervan, overeenkomstig punten 2 en 3.
6. Bij vrijwillig ontslag van leden of van een lid van de Regering, of bij vacature voorziet de plenaire vergadering in de vervanging van de betrokken leden of het betrokken lid van de Regering, overeenkomstig punten 2 en 3, naar verhouding van het te vervangen aantal.

Opvolgers voleindigen het mandaat van hun voorganger.

7. De plenaire vergadering kan de Regering ofwel leden of een lid ervan ontslaan en vervangen, overeenkomstig artikel 76 of artikel 79, naar gelang van het geval.

TITEL V

Inrichting en werking

HOOFDSTUK 1

Commissies

Commissies

AFDELING 1

Samenstelling van de commissies

Artikel 21

De plenaire vergadering kan commissies benoemen. Het aantal, de samenstelling, de bevoegdheid en de benaming van de commissies worden door het Uitgebreid Bureau voorgesteld, onverminderd de bepalingen van artikel 3, punt 3, artikel 59, punten 1 en 2, artikel 84, punt 1, artikel 84bis, punten 1 en 2, artikel 84ter, punten 1 en 3, artikel 85, punten 1 en 2, artikel 90, en artikel 96bis, punten 1 en 2.

*Aantal,
samenstelling,
bevoegdheid en
benoeming*

Elke commissie benoemt een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris, na overleg tussen de fracties en onverminderd de bepalingen van artikel 3, punt 5, artikel 84, punt 2, artikel 85, punt 3, artikel 90, punt 1, en artikel 101, punt 3.

Voorzitterschap

De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

Artikel 22

1. Elke commissie telt evenveel plaatsvervangende als vaste leden.

Aantal leden

- Vervanging*
2. Een afwezig vast lid wordt vervangen door een plaatsvervangend lid.
  3. Bovendien kunnen de vaste en de plaatsvervangende leden worden vervangen door ongeacht welke volksvertegenwoordiger van dezelfde fractie. Aan de voorzitter van de commissie wordt kennis gegeven van die vervanging.

- Toegevoegde leden*
- 3bis. De volksvertegenwoordigers die deel uitmaken van een politieke fractie die niet in de commissies vertegenwoordigd is, of die geen deel uitmaken van een politieke fractie, kunnen als toegevoegd lid zitting hebben in één of meer commissies naar keuze. Deze toegevoegde leden tellen niet mee voor het quorum, bedoeld in artikel 34, punt 1. Zij hebben er geen stemrecht.

De voorzitter wordt over hun keuze ingelicht door, naargelang van het geval, de fractievoorzitter of door de volksvertegenwoordiger. De voorzitter brengt deze keuze ter kennis van de plenaire vergadering.

- Uitzonderingen*
4. Dit artikel is niet van toepassing op de commissies bedoeld in de artikelen 3, punt 3, 84 en 85.

De punten 1, 3 en 3bis van dit artikel zijn niet van toepassing op de commissie bedoeld in artikel 84bis.

De punten 1 en 3 van dit artikel zijn niet van toepassing op de commissies bedoeld in de artikelen 84ter en 96bis.

AFDELING 2

Subcommissies

Subcommissies

Artikel 23

1. Op voorstel van een commissie kan het Uitgebreid Bureau een of meer subcommissies benoemen. Het bepaalt de samenstelling, de opdracht en de werkwijze ervan. *Samenstelling, opdracht en werkwijze*
2. Elke subcommissie brengt verslag uit bij de commissie waaronder ze ressorteert.

AFDELING 3

Verenigde commissies

Verenigde commissies

Artikel 24

1. Het Uitgebreid Bureau kan twee of meer commissies belasten met een gezamenlijk onderzoek van aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren.
2. De commissies, bedoeld in punt 1, vergaderen als verenigde commissies en beslissen gezamenlijk. *Werkwijze*
3. Verenigde commissies worden voorgezeten door de voorzitter van de betrokken commissies die het langst lid is van het Parlement. De andere voorzitter of voorzitters treden op als ondervoorzitter. Voor de berekening van de duur van het lidmaatschap van het Parlement wordt het lidmaatschap van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de Vlaamse Raad in aanmerking genomen. Bij even lang lidmaatschap geniet het lid met de hoogste leeftijd de voorkeur. *Voorzitterschap*

<i>Meervoudig lidmaatschap</i>	4. Volksvertegenwoordigers die deel uitmaken van meer dan een van die commissies, laten zich vervangen overeenkomstig artikel 22, punten 2 en 3.
<i>Stemmingen</i>	5. Bij een stemming worden het quorum en de meerderheid op grond van het gezamenlijke aantal leden van de verenigde commissies bepaald.

AFDELING 4

Bijeenroeping commissies

Bijeenroeping, opening en sluiting
van de vergadering

Artikel 25

1. De commissies worden bijeengeroepen door hun voorzitter of door de voorzitter van het Parlement. Op schriftelijk verzoek van een vierde van de stemgerechtigde leden van een commissie roept de voorzitter van de commissie of de voorzitter van het Parlement de commissie binnen veertien dagen samen, behalve tijdens de recesperiodes.

De commissies vergaderen niet tijdens plenaire vergaderingen, tenzij met toestemming van de plenaire vergadering of van het Uitgebreid Bureau.

<i>Opening en sluiting vergadering</i>	2. De voorzitter van de commissie opent de vergadering en sluit ze nadat de agenda is afgehandeld, of in overleg met de commissie.

AFDELING 5

Agenda

Agenda

Artikel 26

1. a) De agenda van de commissievergaderingen wordt vastgesteld door de commissie of door haar voorzitter, de voorzitter van het Parlement of de plenaire vergadering.	<i>Vaststelling</i>
b) Begrotingsaangelegenheden en beleidsbrieven, ontwerpen van decreet en samenwerkingsakkoorden hebben voorrang, onverminderd de bepalingen van c).	<i>Voorrang</i>
c) Eenmaal per maand hebben voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie of voorstellen tot wijziging van het reglement voorrang.	
2. Ontwerpen en voorstellen van decreet en voorstellen van resolutie over hetzelfde onderwerp worden samen geagendeerd.	<i>Samenhang</i>
3. Bij het op de agenda plaatsen van voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, voorstellen tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject of voorstellen tot wijziging van het reglement wordt in beginsel rekening gehouden met de chronologische volgorde van indiening, tenzij dat anders is bepaald.	<i>Volgorde</i>
4. Een voorstel van decreet, een voorstel van resolutie, een voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject of een voorstel tot wijziging van het reglement wordt binnen drie maanden na de verspreiding ervan op de agenda van de commissie geplaatst en binnen zes maanden na de eerste agendering in behandeling genomen.	<i>Verplichte agendering</i>

- Onderwerpen* 5. De commissies behandelen de begrotingsaangelegenheden en beleidsbrieven, de ontwerpen van decreet, samenwerkingsakkoorden, de voorstellen van decreet, de voorstellen van resolutie, de voorstellen tot wijziging van het reglement, de interpellaties, de vragen om uitleg en alle andere onderwerpen die hun door de voorzitter van het Parlement worden toegewezen.

Met instemming van het Uitgebreid Bureau kunnen ze ieder ander onderwerp op hun agenda plaatsen, voorzover het tot hun bevoegdheid behoort.

AFDELING 6

Aanwezigheden

Aanwezigheden

Artikel 27

De voorzitter deelt aan de plenaire vergadering de namen mee van de leden die in een commissievergadering aanwezig waren en van de leden die er al dan niet met kennisgeving afwezig waren.

AFDELING 7

Openbaarheid van en toegang tot de vergadering

Artikel 28

- Openbaarheid vergadering* 1. De vergaderingen van de commissies zijn in beginsel openbaar.
- Uitzonderingen* 2. Besloten zijn:
- a) de vergaderingen van de commissies die de geloofsbrieven onderzoeken, de Vlaamse Opvolgingscommissie voor de vermogens- en mandatenaangifte en de commissie, bevoegd voor de vervolgingen;

- b) de vergaderingen van de commissies, wanneer ze de orde van de werkzaamheden of administratieve aangelegenheden regelen;
  - c) de vergaderingen van commissies waarin iemand gehoord wordt, op voorwaarde dat de betrokken persoon gemotiveerd heeft verzocht om te worden gehoord in besloten vergadering en de commissie dat verzoek niet heeft verworpen bij tweederde meerderheid van de aanwezige leden;
  - d) de vergaderingen van de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen, wanneer zij adviesaanvragen van de voorzitter, de Regering of een of meer van haar leden behandelt;
  - e) de vergaderingen van de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven, wanneer zij adviezen voor de Procureur des Konings behandelt, bedoeld in artikel 10, §3, derde lid, van de wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid;
3. Bij tweederde meerderheid van de aanwezige leden kan elke commissie beslissen met gesloten deuren te vergaderen, onverminderd de bepalingen van artikel 84, punt 4.
4. Alle volksvertegenwoordigers hebben toegang tot de vergaderingen van de commissies en kunnen er het woord voeren, onverminderd de bepalingen van artikel 84, punt 4. Zij zijn er alleen stemgerechtigd als zij er lid van zijn, onverminderd de bepalingen van artikel 22, punt 3. Tot de vergaderingen van de commissies

Toegang tot de vergadering

Leden

die de geloofsbrieven onderzoeken en de commissie, bevoegd voor de vervolgingen, hebben alleen de leden van die commissies toegang. Tot de vergaderingen van de Vlaamse Opvolgingscommissie voor de vermogens- en mandataangifte en de besloten vergaderingen van de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen en de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven hebben alleen de leden van die commissie of hun plaatsvervaarders toegang.

Senatoren De commissie kan beslissen om senatoren als bedoeld in artikel 67, §1, 1° en 6°, van de Grondwet, tot de vergaderingen van de commissie uit te nodigen. De senatoren kunnen tijdens die vergaderingen het woord voeren, maar zijn niet stemgerechtigd.

Leden Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie De commissie kan beslissen om de leden van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie tot de vergaderingen van de commissie uit te nodigen. Zij kunnen tijdens die vergaderingen het woord voeren, maar zijn niet stemgerechtigd.

Leden Europees Parlement Tenzij de commissie anders beslist, kunnen de leden van het Europees Parlement die door het Nederlandse kiescollege zijn verkozen, de vergaderingen van de commissies bijwonen. Zij kunnen tijdens die vergaderingen het woord voeren, maar zijn niet stemgerechtigd.

Leden Regering De betrokken leden van de Regering en hun medewerkers hebben toegang tot de vergaderingen van de commissies, met uitzondering van die van de commissies die de geloofsbrieven onderzoeken en de commissie, bevoegd voor de vervolgingen, en de besloten vergaderingen van de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen, de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven en de Vlaamse Opvolgingscommissie voor de vermogens- en mandataangifte. De betrokken leden van de Regering kunnen er het woord voeren.

Persoonlijke assistentie Volksvertegenwoordigers die wegens hun handicap niet zonder assistentie aan de werkzaamheden kun-

nen deelnemen, kunnen zich in de commissies laten vergezellen door een of meer personen die hun de noodzakelijke bijstand kunnen verlenen.

Het personeel van het Parlement, vereist voor de vergadering van de commissie, heeft toegang tot de vergaderzaal.

Personeel

Andere personen dan die, bedoeld in de voorgaande leden van dit punt en in punten 5 en 6, hebben alleen toegang tot de openbare commissievergaderingen.

Andere personen

5. a) Tenzij de commissie anders beslist, mogen de volksvertegenwoordigers zich door één medewerker per fractie laten bijstaan.

Fractiemedewerkers

- b) Medewerker van een fractie is al wie hetzij op de loonlijst van een fractie van het Parlement staat, hetzij als vaste medewerker aan een fractie is verbonden maar niet op de loonlijst van het Parlement staat.

Bij het begin van elk zittingsjaar overhandigt elke fractie aan de voorzitter van het Parlement de lijst van medewerkers die de fractieleden kunnen bijstaan.

De griffier en de personeelsleden, bedoeld in artikel 99, kunnen geen medewerker van een fractie zijn.

- c) Medewerkers verlaten de besloten vergadering zodra en zolang de commissie daartoe beslist.

Medewerkers hebben geen toegang tot de besloten vergadering als er geen volksvertegenwoordiger van de betrokken fractie aanwezig is.

Medewerkers hebben geen toegang tot de vergaderingen van de commissies die de geloofsbrieven onderzoeken, de vergaderingen van de commissie, bevoegd voor de vervolgingen, en de besloten vergaderingen van de commissies van onderzoek, de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen,

de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven en de Vlaamse Opvolgingscommissie voor de vermogens- en mandataaangifte.

- d) De naam en de hoedanigheid van de medewerkers worden, voor elke vergadering, aan de voorzitter van de commissie meegedeeld.

Medewerkers mogen het woord niet voeren en zijn niet stemgerechtigd.

Rekenhof

6. a) De vergaderingen van de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, of van een subcommissie ervan mogen door een of meer afgevaardigden van het Rekenhof met raadgevende stem worden bijgewoond.

De vergaderingen van andere commissies mogen door een of meer afgevaardigden van het Rekenhof met raadgevende stem worden bijgewoond voor aangelegenheden die de voorzitter van het Parlement bepaalt.

- b) De naam en de hoedanigheid van de afgevaardigde of afgevaardigden van het Rekenhof worden voor elke vergadering aan de voorzitter van de commissie meegedeeld.
- c) De afgevaardigde of afgevaardigden van het Rekenhof verlaat of verlaten de vergadering zodra en zolang de commissie daartoe beslist of zodra de aangelegenheid waarover om advies van het Rekenhof wordt verzocht, is afgehandeld.

Subcommissies

7. De subcommissies vergaderen met gesloten deuren tenzij het Uitgebreid Bureau anders beslist.

AFDELING 8

Vordering tot de aanwezigheid van de leden van de
Regering

Artikel 29

Een commissie kan, bij volstreekte meerderheid van stemmen, de aanwezigheid van de leden van de Regering vorderen, als een volksvertegenwoordiger dat schriftelijk voorstelt.

*Vordering
regeringsleden*

AFDELING 9

Orde in de commissievergadering

Orde

Artikel 30

1. De voorzitter van de commissie oefent toezicht uit op de orde in de commissievergadering.
2. Artikel 43, punten 2 en 3, artikel 44 en artikel 52, punt 2, gelden ook voor commissievergaderingen.
3. De orde op de publiekstribunes en in de vergaderzaal wordt geregeld door artikel 100, punt 2.

AFDELING 10

*Raadpleging
andere
commissies*

Raadpleging van andere commissies

Artikel 31

Als een commissie het advies van een andere commissie nodig acht, dan deelt ze dat mee aan het Uitgebreid Bureau, dat over het verzoek beslist.

AFDELING 11

Hoorzittingen

Hoorzittingen

Artikel 32

*Begrips-
omschrijving*

1. Bij de behandeling van een ontwerp of voorstel van decreet, een voorstel van resolutie, een verzoekschrift of een ander onderwerp als bedoeld in artikel 26, punt 5, tweede lid, kan de commissie personen of instellingen die niet tot het Parlement of tot de Regering behoren, uitnodigen en horen of om documentatie, voorlichting of medewerking verzoeken. Ontwerpen van decreet houdende de middelen- en algemene uitgavenbegroting, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting en houdende de eindregeling van de begroting komen daarvoor niet in aanmerking.

Werkwijze

De commissie regelt terzake de werkzaamheden.

Beslissing

2. a) De commissie kan in elke stand van de procedure bij volstreekte meerderheid van stemmen beslissen om de personen en instellingen, bedoeld in punt 1, uit te nodigen en te horen of om hun om documentatie, voorlichting of medewerking te verzoeken.

- b) De commissie is verplicht om de personen en instellingen, bedoeld in punt 1, uit te nodigen en te horen of om hun om documentatie, voorlichting of medewerking te verzoeken, als ten minste vijf van haar aanwezige stemgerechtigde leden daarom verzoeken onmiddellijk aansluitend op de mondelinge toelichting door een lid van de Regering bij een ontwerp van decreet of op de mondelinge toelichting door de indiener of indieners bij een voorstel van decreet of een voorstel van resolutie.

AFDELING 12

Wijze van stemmen, meerderheid en quorum

Stemmingen

Artikel 33

1. De commissies geven hun wil te kennen:

Soorten

- a) ofwel bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 34, punt 1;
- b) ofwel bij stemming door handopsteken.

De voorzitter van de commissie kan over een onderwerp opnieuw laten stemmen als er twijfel bestaat over de regelmatigheid van de uitgebrachte stemmen.

2. De uitslag van een stemming wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretaris.

*Vaststelling
stemuitslag*

Artikel 34

- Quorum*
1. Opdat geldig kan worden gestemd, moet de meerderheid van de leden van de commissie aanwezig zijn.
  2. Als het quorum, bedoeld in punt 1, niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste één uur. Na die schorsing wordt de stemming herhaald. Als in dat geval het quorum nog niet wordt bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering na behandeling van de interpellaties die op de agenda voorkomen. De stemming die zonder gevolg is gebleven, wordt herhaald bij het begin van de volgende, op een zo nabij mogelijk tijdstip vastgelegde vergadering.

Artikel 35

- Besluitvorming*
1. Tenzij het reglement dat anders bepaalt, worden alle besluiten bij volstreekte meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.
  2. Artikel 48 en artikel 49, tweede en derde lid, gelden ook voor commissievergaderingen.

AFDELING 13

Verslaggeving

Verslaggeving

Artikel 36

- Verslaggever*
1. De commissies benoemen, bij volstreekte meerderheid van stemmen, uit hun vaste of plaatsvervangende leden een of meer verslaggevers.

In overleg met de commissie kan de voorzitter van de commissie in de vervanging voorzien van een verslaggever die afwezig is.

2. Op verzoek van de commissie of de plenaire vergadering wordt het verslag bij de plenaire vergadering uitgebracht, onverminderd de bepalingen van punt 7.

Taak verslaggever – aard verslag

Het verslag bevat de voornamen en namen van de volksvertegenwoordigers die hebben deelgenomen aan de besprekingen in de openbare commissievergaderingen, een synthese van de besprekingen en, in voorkomend geval, de tekst, aangenomen door de commissie. De verslaggever kan in het verslag het ontwerp of voorstel van decreet maatschappelijk situeren.

Bij volstreekte meerderheid van stemmen kan een commissie beslissen dat er mondeling verslag wordt uitgebracht, onverminderd de bepalingen van punt 3.

Mondeling verslag

3. Na de eindstemming in de commissie vraagt de voorzitter of het verslag aan de commissie ter goedkeuring moet worden voorgelegd. Tenzij op verzoek van een lid het verslag ter goedkeuring aan de commissie wordt voorgelegd, keurt de voorzitter het verslag goed.

Goedkeuring verslag

4. De commissieverslagen worden ten minste drie vrije dagen voor de algemene bespreking in plenaire vergadering onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid. Bij de berekening van die termijn worden zondagen en wettelijke feestdagen niet meegeteld.

Termijn verspreiding verslag

Voor ontwerpen en voorstellen van decreet wordt, met het oog op de toepassing van artikel 56, de termijn, bedoeld in het eerste lid, verlengd met zeven dagen. In dat geval worden in de volledige termijn zondagen en wettelijke feestdagen, wel meegeteld.

De verlenging geldt niet als de commissie gebruikmaakt van de bepalingen van artikel 56, punt 3.

De verlenging geldt niet voor de ontwerpen van decreet houdende de middelen- of algemene uitgavenbegroting, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting, houdende eindregeling van de begroting en houdende instemming met verdragen of samenwerkingsakkoorden.

De tekst van een mondeling verslag dat werd uitgebracht overeenkomstig punt 2, derde lid, wordt zo spoedig mogelijk onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Geen verslag

5. a) Met eenparigheid van stemmen kan een commissie beslissen dat over ontwerpen of voorstellen van decreet of voorstellen van resolutie die in de commissie zonder wijzigingen en zonder belangrijke opmerkingen zijn aangenomen, geen verslag wordt uitgebracht.

b) Ten minste drie vrije dagen voor de algemene bespreking in plenaire vergadering wordt onder de volksvertegenwoordigers een lijst verspreid met de opschriften en nummers van de ontwerpen en voorstellen, bedoeld in a). De lijst vermeldt de beslissing van de commissie. Bij de berekening van de termijn worden zondagen en wettelijke feestdagen niet meegeteld.

Termijnen

6. De voorzitter van de commissie bepaalt de termijn waarbinnen het betrokken lid van de Regering de supplementaire informatie moet verstrekken die door de commissie werd gevraagd en die voor het verslag noodzakelijk is.

7. De voorzitter van het Parlement deelt eventueel aan de voorzitters van de commissies mee binnen welke termijn de verslagen over de aanhangige zaken moeten worden ingediend.

Inzagerecht

8. De voorzitter van het Parlement kan ook om materiële redenen beslissen dat statistische gegevens of cij-

fermateriaal in tabelvorm niet in het verslag worden opgenomen, maar bij het secretariaat ter inzage liggen. Daarvan wordt in het verslag melding gemaakt.

9. De voorzitter van het Parlement kan, als hij het nodig acht, de maatregel, bedoeld in punt 8, toepassen op antwoorden die leden van de Regering hebben gegeven op vragen, gesteld in de commissie. Daarvan wordt in het verslag melding gemaakt.
10. Het verslag over de vergaderingen, bedoeld in artikelen 31 en 32, wordt in het eindverslag over het betrokken onderwerp opgenomen of als afzonderlijk stuk onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

*Hoorzittingen
en raadpleging
andere
commissies*

HOOFDSTUK 2

Werkgroepen en adviescomités

*Werkgroepen en
adviescomités*

Artikel 37

Het Uitgebreid Bureau kan een of meer adviescomités en werkgroepen oprichten, waarvan het de benaming, de samenstelling, het voorzitterschap, de opdracht en de werkwijze bepaalt. Elk adviescomité en elke werkgroep is samengesteld op grond van de evenredige vertegenwoordiging, bedoeld in artikel 11.

Oprichting

Artikel 28, punten 1 en 3 tot en met 6, inzake de openbaarheid van en de toegang tot de commissievergaderingen zijn van overeenkomstige toepassing op de vergaderingen van de adviescomités en werkgroepen.

*Toegang tot de
vergadering*

Verslaggeving Elk adviescomité en elke werkgroep brengt verslag uit bij de plenaire vergadering of bij het Uitgebreid Bureau.

HOOFDSTUK 3

Plenaire vergadering Plenaire vergadering

AFDELING 1

Bijeenroeping, dag, uur en agenda

Artikel 38

- Bijeenroeping, opening en sluiting*
1. De voorzitter roept het Parlement in plenaire vergadering bijeen.
  2. Hij opent en sluit de vergadering.
- Agenda volgende vergadering*
3. Op het einde van elke vergadering geeft hij, namens het Uitgebreid Bureau, kennis van dag, uur en agenda van de volgende vergadering.

Artikel 39

- Rechtstreekse behandeling in plenaire vergadering*
- Op de agenda van de plenaire vergaderingen worden rechtstreeks geplaatst:
- a) het regeerakkoord, de verklaringen en de mededelingen van de Regering, met inbegrip van de verklaring, bedoeld in artikel 75;
  - b) de moties betreffende het recht van onderzoek;

- c) de moties betreffende een belangenconflict;
- d) de actualiteitsdebatten;
- e) de actuele vragen, de actuele interpellaties en de interpellaties die het Uitgebreid Bureau naar de plenaire vergadering heeft verwezen;
- f) de verzoekschriften die de voorzitter naar de plenaire vergadering heeft verwezen;
- g) alle onderwerpen die de plenaire vergadering of het Uitgebreid Bureau voor rechtstreekse behandeling in plenaire vergadering aanwijst.

AFDELING 2

Notulen

Notulen

Artikel 40

1. De notulen van de jongste vergadering worden, na goedkeuring door een secretaris, 30 minuten voor het begin van de volgende vergadering ter tafel gelegd.
2. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht gedurende de vergadering opmerkingen te maken over de notulen.

Inzage

Opmerkingen

Opheldering en toelichting worden door een secretaris verstrekt.

Als de volksvertegenwoordiger de opmerking desondanks handhaaft, dan vraagt de voorzitter het advies van de plenaire vergadering, die een nieuwe redactie in overweging kan geven.

- Goedkeuring* 3. Als er voor het sluiten van de vergadering geen opmerkingen worden gemaakt, dan worden de notulen geacht goedgekeurd te zijn.
- Bewaring* 4. De notulen, zowel van openbare als van besloten vergaderingen, worden door de voorzitter, een secretaris en de griffier ondertekend en in het archief van het Parlement bewaard.
- Uitzondering* 5. De plenaire vergadering kan beslissen dat van haar besloten vergadering geen notulen worden gemaakt.

AFDELING 3

Afwezigheid

Afwezigheid

Artikel 41

Een volksvertegenwoordiger die verhinderd is een vergadering bij te wonen, brengt de voorzitter daarvan vooraf op de hoogte, en geeft daarbij de reden van verhindering. Hiervan wordt in de Handelingen melding gemaakt.

De bepalingen in het eerste lid doen geen afbreuk aan de bepalingen van het Statuut van het Lid van het Vlaams Parlement.

AFDELING 4

Openbaarheid van en toegang tot de vergaderzaal

*Openbaarheid
plenaire
vergadering*

Artikel 42

1. De plenaire vergaderingen zijn openbaar.
2. De plenaire vergadering vergadert besloten over de verzoeken van de procureur-generaal tot machtiging tot rechtstreekse dagvaarding, tot regeling van de rechtspleging en tot aanhouding of voorlopige hechtenis van een lid of een gewezen lid van de Regering.
3. De plenaire vergadering vergadert besloten bij beslissing van de voorzitter of op schriftelijk verzoek van ten minste vijf leden. De beslissing of het verzoek maakt melding van het agendapunt dat besloten moet worden behandeld.

Uitzonderingen

De plenaire vergadering beslist daarna bij volstreekte meerderheid van stemmen of de vergadering in het openbaar wordt voortgezet ter behandeling van dat agendapunt.

Na de behandeling van dat agendapunt zet de plenaire vergadering haar vergadering in elk geval in het openbaar voort.

4. Buiten de volksvertegenwoordigers, de leden van de Regering, de griffier en het personeel, vereist voor de vergadering, en de personen bedoeld in artikel 28, punt 4, zesde lid, heeft niemand onder enig voorwendsel toegang tot de vergaderzaal.

*Toegang tot de
vergaderzaal*

AFDELING 5

Orde

Orde in de plenaire vergadering

Artikel 43

Taak voorzitter

1. De voorzitter oefent namens het Parlement toezicht uit op de orde in de plenaire vergadering.
2. Volksvertegenwoordigers die de orde verstoren, worden door de voorzitter tot de orde geroepen.
3. In geval van herhaling worden zij door de voorzitter andermaal tot de orde geroepen. De voorzitter ontnemt hun bovendien het woord en zij mogen voor de verdere duur van de vergadering het woord niet meer voeren.

Volksvertegenwoordigers aan wie het woord om die reden is ontnomen, kunnen de maatregel ongedaan maken door te verklaren dat het hen spijt de orde te hebben verstoord.

Tuchtmaatregelen

4. In erge gevallen kan de voorzitter, in overleg met de plenaire vergadering, andere tuchtmaatregelen nemen, gaande tot de uitsluiting voor ten hoogste drie vergaderingen. Uitsluiting brengt het verbod mee om aan de werkzaamheden van het Parlement deel te nemen en het gebouw van het Parlement te betreden.

Stemming en uitsluiting

5. Als de stem van een uitgesloten volksvertegenwoordiger bij een stemming beslissend is, dan wordt die stemming met deelneming van de betrokken volksvertegenwoordiger na het verstrijken van de uitsluiting herhaald, tenzij de plenaire vergadering het verkieslijk acht de betrokken volksvertegenwoordiger tijdens de uitsluiting tot die stemming toe te laten. Over een dergelijke toelating wordt bij zitten en opstaan gestemd.

6. De tuchtmaatregelen, bedoeld in punten 4 en 5, zijn tevens van toepassing wanneer een Vlaams volksvertegenwoordiger zich schuldig maakt aan ordeverstoring tijdens een vergadering in of in een ruimte van een andere parlementaire assemblee dan het Parlement, onverminderd de maatregelen genomen door de assemblee waar het feit zich heeft voorgedaan.

*Ordeverstoring
in andere
parlementaire
assemblees*

Onder parlementaire assemblee wordt verstaan: de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap.

Artikel 44

Bij ernstige verstoring van de orde kondigt de voorzitter aan dat hij de vergadering zal schorsen. In voorkomend geval schorst hij de vergadering gedurende één uur. Na die schorsing wordt de vergadering hervat.

*Schorsing
vergadering*

AFDELING 6

Voeren van het woord

Voeren woord

Artikel 45

1. Een volksvertegenwoordiger voert slechts het woord na inschrijving op de sprekerslijst of na het woord aan de voorzitter gevraagd te hebben en nadat de voorzitter het woord verleend heeft.
2. De voorzitter verleent beurtelings aan elke fractie het woord en houdt daarbij rekening met de volgorde van sprekers die de fractie bepaalt.

3. De spreker richt zich slechts tot de voorzitter of tot de vergadering.
  4. Een volksvertegenwoordiger voert niet meer dan tweemaal het woord over hetzelfde onderwerp, tenzij de plenaire vergadering anders beslist.
- Debat – rol verslaggever*
5. Bij ontwerpen en voorstellen van decreet wordt het debat enkel gevoerd over de conclusies van de commissie en in voorkomend geval over de reflectienota's en de amendementen, ingediend na het verslag. Als het Uitgebreid Bureau bij de voorbereiding van de agenda van de plenaire vergadering ertoe beslist, nodigt de voorzitter de verslaggever uit om naast hem plaats te nemen. In dat geval waakt de verslaggever met de voorzitter over de naleving van dit punt alsmede over de bepalingen van punt 4.
- Maximum-spreektijden*
6. Tenzij anders is bepaald of tenzij de voorzitter een verlenging toestaat, is de maximumspreektijd:
    - a) in een algemene bespreking:
      - 1° voor de gemandateerde sprekers, in totaal 60 minuten per erkende fractie en 30 minuten per niet-erkende fractie;
      - 2° voor de overige sprekers, elk 10 minuten;
    - b) in een bespreking van artikelen en amendementen, 5 minuten.

Als het onderwerp al is behandeld in een openbare commissievergadering, worden de spreektijden, bedoeld in het eerste lid, a), gehalveerd.
- Duur beraadslaging, aantal sprekers en maximum-spreektijd*
7. Het Uitgebreid Bureau kan de duur van een beraadslaging en het aantal sprekers bepalen en op grond van de volgende criteria een maximumspreektijd vaststellen:

- a) een eerste gedeelte van de spreektijd wordt gelijk-
lijk over alle fracties verdeeld;
- b) een tweede gedeelte van de spreektijd wordt over de
fracties verdeeld naar verhouding van hun leden-
tal.
8. Wanneer de voorzitter oordeelt dat de werkzaamhe-
den van de plenaire vergadering worden belemmerd,
kan hij de spreektijd van alle sprekers beperken, die
van de leden van de Regering en van de verslaggevers
inbegrepen.
- Tenzij anders is bepaald of beslist, beschikt iedere
volksvertegenwoordiger steeds over een minimum-
spreektijd van 5 minuten.
9. Leden van de Regering en verslaggevers worden ge-
hoord wanneer zij daarom vragen. De voorzitter kan
hun vragen te besluiten als hij oordeelt dat de plenaire
vergadering voldoende is ingelicht.
- De plenaire vergadering kan, bij volstreekte meerder-
heid van stemmen, de aanwezigheid van de leden van
de Regering vorderen als een volksvertegenwoordiger
dat schriftelijk voorstelt.
10. Tenzij anders is bepaald, geeft de voorzitter een volks-
vertegenwoordiger te allen tijde de mogelijkheid het
woord te voeren na een lid van de Regering. De maxi-
male spreektijd bedraagt 5 minuten voor de gemanda-
teerde sprekers en 3 minuten voor de overige sprekers.
11. Als een volksvertegenwoordiger of een lid van de
Regering een spreker wil onderbreken, richt hij daartoe
een verzoek tot de voorzitter. De spreker kan bij die
gelegenheid de wens uiten niet te worden onderbroken
tijdens zijn rede. In dat geval wordt de interventie ge-
houden na zijn rede.
- Beperking
spreektijden*
- Minimum-
spreektijd*
- Rechten en
plichten
Regeringsleden
en verslag-
gevers
Vordering Rege-
ringsleden*
- Rechten volks-
vertegenwoor-
digers*
- Onderbrekingen*

De voorzitter staat de onderbreking toe op voorwaarde dat zij rechtstreeks verband houdt met het betrokken onderwerp en de werkzaamheden van de plenaire vergadering niet belemmert.

Onderbrekingen duren maximaal 5 minuten en worden gehouden via de daartoe bestemde interruptiemicrofoons. Zij zijn gericht tot de spreker.

De tijd die gebruikt wordt voor onderbrekingen en de reacties erop wordt niet meegerekend voor de reglementaire spreektijd van de spreker of de onderbreker.

Volksvertegenwoordigers die willen reageren op de interventie van de onderbreker, richten hun verzoek onmiddellijk na afloop van de onderbreking aan de voorzitter.

AFDELING 7

Moties van orde

Moties van orde

Artikel 46

Soorten

1. Een volksvertegenwoordiger kan steeds bij motie van orde het woord vragen om:
  - a) een voorstel tot aanvulling van de agenda of tot verdaging van een agendapunt te doen;
  - b) een voorstel tot wijziging van de agenda of in de orde van de werkzaamheden te doen;
  - c) een voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure te stellen;
  - d) een voorafgaande vraag tot afwijzing van de behandeling te stellen;

- e) een voorstel tot verwijzing naar de commissie te doen;
  - f) een voorstel tot verdaging van de beraadslaging of van de stemming ofwel tot sluiting van de beraadslaging te doen;
  - g) een voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering te doen;
  - h) een voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie of plenaire vergadering te doen;
  - i) ophelderingen over de stand van zaken te vragen;
  - j) een beroep op het reglement te doen;
  - k) een beroep op de agenda te doen;
  - l) een persoonlijk feit te beslechten;
  - m) een voorafgaande vraag over de coördinatie van de werkzaamheden van het Parlement met die van de andere parlementaire assemblees te stellen.
2. Alle moties van orde moeten vooraf worden medege-
deeld aan de voorzitter. De voorzitter bepaalt, indien
de motie ontvankelijk is, het tijdstip van behandeling. *Ontvankelijk-
heid*
  3. Tenzij het van de voorzitter uitgaat, moet een voorstel tot sluiting van de beraadslaging door tien leden worden gesteund. Het wordt onmiddellijk besproken en in stemming gebracht.
  4. Een voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering is alleen ontvankelijk nadat het stuk over het betrokken onderwerp is verspreid.
  5. Een voorstel tot aanvulling van de agenda of tot het verlenen van voorrang aan een agendapunt in plenaire vergadering is alleen ontvankelijk nadat het stuk of

het commissieverslag over het betrokken onderwerp is verspreid, naargelang van het geval.

<i>Maximum-spreektijd en aantal sprekers</i>	6. Tenzij de voorzitter anders beslist, is de maximum-spreektijd bij de behandeling van een motie van orde 5 minuten en is het aantal sprekers beperkt tot één spreker per fractie, met dien verstande dat de voorzitter aan de volksvertegenwoordigers die niet bij een fractie zijn aangesloten, dezelfde spreektijd kan toekennen.
<i>Persoonlijk feit</i>	7. Wanneer het een persoonlijk feit betreft, beschikken alleen de betrokken volksvertegenwoordigers over spreektijd, die maximaal 5 minuten bedraagt.
<i>Stemming</i>	8. Tenzij de voorzitter anders beslist, wordt er over alle aangelegenheden, bedoeld in punt 1, a) tot en met h), bij zitten en opstaan gestemd.
<i>Sluiten incident</i>	9. Na de behandeling van een motie van orde en in voorkomend geval na de stemming over de behandelde aangelegenheid, verklaart de voorzitter het incident gesloten.

AFDELING 8

Stemmingen   Wijze van stemmen, meerderheid en quorum

Artikel 47

<i>Soorten</i>	1. De plenaire vergadering geeft haar wil te kennen: a) ofwel bij zitten en opstaan; b) ofwel bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 50, punt 2;

c) ofwel bij hoofdelijke stemming, hetzij bij oproeping hetzij elektronisch uitgebracht;

d) ofwel bij geheime stemming, hetzij bij oproeping met stembiljetten hetzij elektronisch uitgebracht.

De voorzitter kan over een onderwerp hoofdelijk laten stemmen als er twijfel bestaat over de regelmatigheid van een stemming die op een andere wijze is uitgebracht, behalve in geval van geheime stemming.

2. Een eindstemming over ontwerpen of voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, regeerakkoorden, verklaringen als bedoeld in artikel 75, moties, voorstellen tot aanwijzing van grote infrastructuurprojecten, voorstellen tot wijziging van het reglement en de procedure, bedoeld in artikel 54, punt 5, gebeurt steeds bij hoofdelijke stemming.

Voorwaarden

In de overige gevallen geeft de plenaire vergadering haar wil bij zitten en opstaan te kennen, tenzij ten minste twaalf volksvertegenwoordigers de hoofdelijke stemming vragen. Een dergelijk verzoek is alleen ontvankelijk bij ontstentenis van andersluidende bepalingen. Bij ontvankelijkheid tekenen de secretarissen de namen van die volksvertegenwoordigers aan en kan de voorzitter hun verzoeken eerst te stemmen. Als niet ten minste twaalf van hen aan de stemming deelnemen, wordt de aangevangen stemming als vervallen beschouwd.

3. Stemming bij zitten en opstaan bestaat uit een proef en een tegenproef. De voorzitter en de secretarissen beslissen over de uitslag ervan. De proef en de tegenproef mogen worden herhaald. Als na die herhaling de uitslag nog niet duidelijk is, dan wordt hoofdelijk gestemd.

*Stemming bij
zitten en op-
staan*

4. Voor de sluiting van de hoofdelijke stemming verzoekt de voorzitter de volksvertegenwoordigers die niet hebben gestemd, alsnog hun stem uit te brengen.

*Hoofdelijke
stemming*

5. Als een hoofdelijke stemming bij oproeping gebeurt, of als geheim wordt gestemd, wordt de naam uitgeloot van de volksvertegenwoordiger met wie de oproeping voor die stemming en voor alle volgende dergelijke stemmingen, die tijdens dezelfde vergadering worden gehouden, begint.

*Tijdstip
hoofdelijke
stemming*

6. Hoofdelijke stemmingen worden op de agenda vermeld onder vermelding van dag en uur.

Hoofdelijke stemmingen die niet op de agenda zijn aangekondigd en die na 17 uur worden gevraagd, worden tot een latere vergadering verdaagd.

*Vaststelling
stemuitslag*

7. De uitslag van de stemmingen wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretarissen.

Artikel 48

*Volgorde
stemmingen*

Tenzij anders is bepaald, wordt de orde van stemmingen over gestelde vraagpunten zo geregeld dat alle meningen het best tot uiting kunnen komen, met inachtneming van de volgende regels:

- a) als een onderwerp verschillende punten bevat, dan wordt dat op verzoek gesplitst;
- b) als er verscheidene voorstellen omtrent hetzelfde punt zijn, dan heeft achtereenvolgens elk voorstel waarover kan worden gestemd zonder een stemming over de andere uit te sluiten, voorrang, te beginnen met het meest verstrekkende voorstel;
- c) onder voorstellen waarover niet kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, wordt voorrang gegeven aan het meest verstrekkende. De aanneming van een dergelijk voorstel brengt verwerping van de andere met zich mee.

Artikel 49

Volksvertegenwoordigers die in de vergadering aanwezig zijn en die zich bij een hoofdelijke stemming onthouden, worden na die stemming door de voorzitter verzocht de redenen voor hun onthouding te geven.

Onthoudingen

Volksvertegenwoordigers die op het ogenblik van de stemming aanwezig zijn en niet stemmen, worden geacht zich te hebben onthouden.

Onthoudingen tellen mee voor het vaststellen van het quorum, maar niet voor het bepalen van de meerderheid.

Artikel 50

1. Behoudens andersluidende Grondwets-, wets-, decreets- of reglementsbepalingen, worden alle besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen.

Besluitvorming

Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.

2. De plenaire vergadering kan alleen een besluit nemen als de meerderheid van de volksvertegenwoordigers aanwezig is.
3. Voor een stemming bij zitten en opstaan is het quorum, bedoeld in punt 2, niet vereist.
4. Als het quorum, bedoeld in punt 2, bij een hoofdelijke stemming niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste één uur. Na die schorsing wordt de hoofdelijke stemming herhaald. Als het quorum nog niet wordt bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering na de behandeling van de interpellaties die op de agenda voorkomen. De hoofdelijke stemming die zonder gevolg is gebleven, wordt herhaald bij

Quorum

het begin van de volgende vergadering, die op een zo nabij mogelijk tijdstip wordt vastgelegd.

*Aan- en
afwezigheden*

5. In de Handelingen van de plenaire vergaderingen waarvoor hoofdelijke stemmingen zijn geagendeerd, worden de namen van de aanwezigen, de namen van de afwezigen en de namen van de volksvertegenwoordigers die met opgave van reden afwezig zijn, opgenomen.

Artikel 51

*Afkondiging
besluiten*

De voorzitter kondigt de besluiten van de plenaire vergadering af als volgt: “Het Vlaams Parlement neemt aan” of “Het Vlaams Parlement neemt niet aan”.

AFDELING 9

Handelingen

Artikel 52

Handelingen

1. Van de plenaire vergaderingen wordt een geredigeerd woordelijk verslag gemaakt. Een voorlopige versie ervan wordt zo spoedig mogelijk gepubliceerd en verspreid onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering die in de betrokken vergadering het woord hebben gevoerd. Uiterlijk vierentwintig uur na de verspreiding bezorgen zij aan de voorzitter hun opmerkingen over de weergave van hun betoog. Die termijn wordt geschorst op zater-, zon-, en feestdagen of een daarmee gelijkgestelde dag. Het definitieve verslag wordt zo vlug mogelijk in de vorm van Handelingen onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

2. De voorzitter kan in de Handelingen en in enig stuk van het Parlement de woorden doen schrappen die hij strijdig acht met dit reglement.

*Tekst-
weglatingen*

TITEL VI

Procedures

HOOFDSTUK 1

Decreetgeving

Decreetgeving

AFDELING 1

Gemeenschaps- of gewestaangelegenheden

*Gemeenschaps-
of gewestaange-
legenheden*

Artikel 53

De ontwerpen of voorstellen van decreet die bij het Parlement worden ingediend, vermelden of ze betrekking hebben op gewestaangelegenheden dan wel op gemeenschapsaangelegenheden.

AFDELING 2

Ontwerpen van decreet

*Ontwerpen van
decreet*

Artikel 54

1. Een ontwerp van decreet wordt, met de memorie van toelichting, het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State en het voorontwerp van decreet bij

Indiening

- de voorzitter ingediend en onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
- Verwijzing naar commissie*
2. Het ontwerp van decreet wordt naar een commissie verwezen, tenzij tot de spoedbehandeling wordt besloten.
  3. De voorzitter wijst de bevoegde commissie aan. Hij kan daarover ook overleg plegen met de plenaire vergadering; in voorkomend geval wordt over verwijzing naar een commissie zonder debat bij zitten en opstaan gestemd.
- Termijn verspreiding*
4. Om in behandeling te kunnen worden genomen, moet een ontwerp van decreet ten minste zeven vrije dagen voordien onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering worden verspreid, tenzij tot de spoedbehandeling wordt besloten.
  5. Wanneer de plenaire vergadering oordeelt dat haar werkzaamheden worden belemmerd, kan zij, bij hoofdelijke stemming, beslissen een onderwerp dat in commissie in behandeling is, rechtstreeks in plenaire vergadering te behandelen.

Artikel 55

- Beraadslaging*
1. De beraadslaging over een ontwerp van decreet omvat een algemene en een artikelsgewijze bespreking, onverminderd de bepalingen van punt 7.
  2. De algemene bespreking gaat over het ontwerp van decreet in het algemeen en over het beginsel dat eraan ten grondslag ligt.
  3. Bij de artikelsgewijze bespreking wordt achtereenvolgens elk artikel, in voorkomend geval met de amendementen erop, in de volgorde van het ontwerp van decreet besproken en in stemming gebracht.

Onverminderd de bepalingen van artikel 48, b) en c), worden amendementen vóór het artikel en subamendementen vóór de amendementen in stemming gebracht.

4. Wanneer een ontwerp van decreet overeenkomstig artikel 26, punt 2, samen met een voorstel van decreet wordt geagendeerd, wordt het ontwerp van decreet als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen, tenzij de commissie anders beslist. Een ontwerp of voorstel van decreet dat in samenhang werd behandeld, wordt als verworpen beschouwd als de tekst die als basis voor de artikelsgewijze bespreking werd genomen, wordt aangenomen.

Samenhang

5. Na de artikelsgewijze bespreking van een ontwerp van decreet en voor de eindstemming erover, kan de commissie beslissen dat de verslaggever zorgt voor een wetgevingstechnische en taalkundige revisie van de tekst, aangenomen door de commissie, en bepaalt zij, op voorstel van de verslaggever, de revisietermijn. Die termijn bedraagt minimaal 1 dag en maximaal 7 dagen.

*Wetgevings-
technisch en
taalkundige
revisie*

In voorkomend geval legt de verslaggever een lijst met voorgestelde correcties voor de eindstemming aan de commissie voor.

- 5bis. De verslaggever geeft in de plenaire vergadering een samenvatting van het opzet van het ontwerp van decreet, de standpunten die in de commissie werden ingenomen, en de uitslag van de stemmingen in de commissie.

*Verslaggeving in
plenaire verga-
dering*

6. Tenzij de plenaire vergadering anders beslist, wordt de tekst, aangenomen door de commissie, als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen.

Door de commissie verworpen ontwerp van decreet – behandeling in plenaire vergadering

7. Als de commissie het ontwerp van decreet heeft verworpen, kan het alleen op schriftelijk verzoek van de indiener op de agenda van de plenaire vergadering worden geplaatst. In dat geval beslist de plenaire vergadering vooraf, bij zitten en opstaan, of de beraadslaging wordt aangevat. In voorkomend geval kan de plenaire vergadering de verslaggever en de indiener, met een maximumspreektijd van 10 minuten, en één spreker per fractie, met een maximumspreektijd van 5 minuten, vooraf horen.

Nieuwe uitgaven

8. Als een amendement mogelijk nieuwe uitgaven tot gevolg heeft, waarvoor vooraf in de nodige middelen moet worden voorzien, kan de commissie het betrokken lid van de Regering voor de eindstemming in commissie verzoeken aan de commissie ofwel een nota te bezorgen met een raming van de nieuwe uitgaven en met opgave van de middelen om die uitgaven te bestrijden, ofwel een met redenen omkleed voorstel tot afwijzing mee te delen.

Het verslag vermeldt, in voorkomend geval, dat noch de nota, noch het voorstel tot afwijzing werd ingediend.

Procedure invoering straffen niet opgenomen in Boek I Strafwetboek

9. Wanneer in een amendement op een ontwerp van decreet een straf of een strafbaarstelling is opgenomen waarin Boek I van het Strafwetboek niet voorziet, en het betreffende amendement en artikel zijn aangenomen, kan over het ontwerp van decreet waarvan dit artikel deel uitmaakt, enkel een eindstemming worden gehouden na eensluidend advies van de Ministerraad.

De voorzitter stuurt het in het eerste lid bedoelde amendement op een ontwerp van decreet voor eensluidend advies aan de Ministerraad.

In geval van andersluidend advies van de Ministerraad zijn artikel 68, punt 1, c), punt 2 en punt 3 van toepassing.

Artikel 56

1. Tenzij artikel 68, punt 2, wordt toegepast, kan iedere volksvertegenwoordiger bij de voorzitter van het Parlement een reflectienota indienen tot 17 uur van de vijfde dag volgend op de dag van verspreiding van het commissieverslag. Die termijn wordt opgeschort, als de laatste dag van die termijn valt op een zater-, zon- of feestdag of een daarmee gelijkgestelde dag.

*Reflectienota –
termijn
indiening*

Een reflectienota mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend. Bij ontvankelijkheid wordt elke reflectienota ten minste drie vrije dagen voor de beraadslaging in plenaire vergadering onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid. Bij de berekening van die termijn worden zondagen en wettelijke feestdagen niet meegeteld.

*Termijn
verspreiding*

2. De verslaggever geeft de reflectienota's beknopt weer. Ze vormen mee de basis voor de beraadslaging in plenaire vergadering.

3. Als voor de eindstemming in de commissie geen reflectienota schriftelijk werd aangekondigd, kan de commissie, bij tweederde meerderheid van haar aanwezige leden, beslissen dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

*Procedure geen
reflectietijd*

4. Reflectienota's kunnen niet worden ingediend op ontwerpen van decreet houdende de middelen- en de algemene uitgavenbegroting, houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting, houdende eindregeling van de begroting en houdende instemming met verdragen en samenwerkingsakkoorden.

Uitzonderingen

AFDELING 3

*Begrotings-
ontwerpen en
programma-
decreten*

Bijzondere bepalingen inzake begrotingsontwerpen en ontwerpen van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van een begroting

Artikel 57

Als in een ontwerp van decreet betreffende begrotingsaangelegenheden, hierna begroting te noemen, bepalingen van normatieve aard voorkomen, dan worden die uit het ontwerp van decreet gelicht en kan de Regering ze tot een afzonderlijk ontwerp van decreet omwerken.

Artikel 58

Als in een ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van een begroting bepalingen voorkomen die geen rechtstreeks verband houden met de betrokken begroting, dan worden die uit het ontwerp van decreet gelicht en kan de Regering ze tot een afzonderlijk ontwerp van decreet omwerken.

Artikel 59

*Behandeling in
de commissies*

1. De begrotingen worden verwezen naar de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, waar het algemene politieke debat wordt gevoerd.
2. De voorzitter van het Parlement verwijst de algemene uitgavenbegroting naar de respectieve bevoegde commissies. Na de indicatieve stemming in die commissies neemt de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, akte van de verslagen of, in voorkomend geval, van de krachtlijnen van de verslagen van het onderzoek dat door de verschillende bevoegde commissies werd gedaan over de decreetsbepalingen en de bijbe-

horende krediettabel die hun voor onderzoek werden toegewezen.

In voorkomend geval waakt elke commissievoorzitter erover dat de verplichte bijlagen die aan de commissie moeten worden toegewezen, zijn ingediend voordat de algemene bespreking wordt gesloten.

*Verplichte
bijlagen*

De commissie, bevoegd voor financiën en begroting, rondt de begrotingsdiscussie af via een algemeen verslag.

De eindstemming in de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, kan slechts plaatshebben na de indicatieve stemmingen in de respectieve bevoegde commissies.

3. Om in behandeling te kunnen worden genomen, moeten de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting ten minste zeven vrije dagen voordien onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering worden verspreid.
4. De commissies behandelen de begrotingen aan een stuk door en tot ze volledig zijn afgehandeld.

*Termijn
verspreiding*

Artikel 60

1. De beraadslaging over de begroting in plenaire vergadering beperkt zich tot een algemeen debat en duurt ten hoogste drie dagen.
2. Wanneer het zich laat aanzien dat de algemene bespreking in plenaire vergadering meer dan één vergadering in beslag zal nemen, wordt de sprekerslijst op het einde van de eerste vergadering ambtshalve afgesloten.

*Behandeling in
plenaire
vergadering*

Alleen de minister-president en het lid van de Regering, bevoegd voor de begroting, antwoorden op de vragen en opmerkingen van de volksvertegenwoordigers.

Zij hoeven niet in te gaan op vragen en opmerkingen van volksvertegenwoordigers die op het ogenblik van het antwoord van de leden van de Regering niet aanwezig zijn.

AFDELING 4

*Voorstellen van
decreet*

Voorstellen van decreet

Artikel 61

Indiening

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht voorstellen van decreet bij de voorzitter in te dienen.

Een voorstel van decreet mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekend zijn.

*Ontvankelijk-
heid*

2. De voorzitter kan een voorstel van decreet ontvankelijk of onontvankelijk verklaren ofwel het Uitgebreid Bureau raadplegen.

Bij ontvankelijkheid wordt het voorstel van decreet onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Als de voorzitter tot onontvankelijkheid besluit, in voorkomend geval nadat hij het Uitgebreid Bureau heeft geraadpleegd, kan de indiener binnen zeven dagen na de datum van kennisgeving van het met redenen omklede besluit, de voorzitter schriftelijk om een beslissing van de plenaire vergadering verzoeken. Over een dergelijke beslissing wordt bij zitten en opstaan gestemd.

3. Artikel 54, punten 2 tot en met 5, artikel 55, punten 1 tot en met 7, en artikel 56, punten 1 tot en met 3, gelden ook voor voorstellen van decreet.

Artikel 55, punten 8 en 9, gelden zowel voor voorstellen van decreet als voor amendementen op voorstellen van decreet.

AFDELING 5

Amendementen

Amendementen

Artikel 62

1. Iedere volksvertegenwoordiger en de Regering hebben het recht, in elke stand van de procedure, bij de voorzitter van het Parlement of staande de commissievergadering bij de voorzitter van de commissie schriftelijk amendementen in te dienen, voorzover die rechtstreeks verband houden met het betrokken onderwerp en voorzover er nog niet artikelsgewijs over is gestemd.

Indiening

Een amendement mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

Amendementen op ontwerpen van decreet houdende instemming met verdragen en samenwerkingsakkoorden die er rechtstreeks of onrechtstreeks toe strekken de inhoud van een samenwerkingsakkoord of een verdrag te wijzigen, zijn onontvankelijk.

Ontvankelijkheid

2. In afwijking van artikel 18, punt 1, oordeelt de voorzitter van de commissie over de ontvankelijkheid van amendementen die staande de commissievergadering werden ingediend.

- Behandeling*
3. Amendementen worden, naar gelang van het geval, naar de bevoegde commissie of de plenaire vergadering verwezen, en onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
  4. Van het gevolg dat aan amendementen werd gegeven, wordt, naar gelang van het geval, in het commissiever-
slag of de Handelingen melding gemaakt.
  5. Punten 1 tot en met 4 gelden ook voor subamendemen-
ten.

Artikel 63

1. Om in plenaire vergadering in stemming te worden ge-
bracht, moet een amendement door ten minste zes
volksvertegenwoordigers worden gesteund.
2. De plenaire vergadering kan elk amendement naar de
bevoegde commissie verwijzen en de beraadslaging
derhalve schorsen. In dat geval behandelt de bevoegde
commissie het bij voorrang en brengt ze een aanvul-
lend verslag uit bij de plenaire vergadering.
3. Punten 1 en 2 gelden ook voor subamendementen.

AFDELING 6

*Raadpleging
Raad van State*

Raadpleging van de Raad van State

Artikel 64

- Facultatieve
raadpleging*
1. De voorzitter kan, in elke stand van de procedure,
voor de eindstemming in plenaire vergadering, het be-
redeneerde advies van de afdeling wetgeving van de
Raad van State vragen over alle ontwerpen of voor-

stellen van decreet of de amendementen erop die bij het Parlement aanhangig zijn, met uitzondering van ontwerpen van decreet betreffende begrotingen, rekeningen, leningen en domeinverrichtingen en de amendementen erop.

2. Met inachtneming van de uitzonderingen van punt 1 is de voorzitter verplicht het beredeneerde advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State over voorstellen van decreet of amendementen op ontwerpen of voorstellen van decreet die bij het Parlement aanhangig zijn, te vragen, wanneer ten minste een derde van de volksvertegenwoordigers erom verzoekt.

Verplichte raadpleging

Over hetzelfde amendement mag een dergelijk verzoek slechts eenmaal worden gedaan.

Het verzoek mag, in elke stand van de procedure, voor de sluiting van de algemene bespreking in plenaire vergadering, bij de voorzitter worden ingediend in de vorm van een met redenen omklede motie die door ten minste een derde van de volksvertegenwoordigers is ondertekend.

Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

3. In het verzoek om advies over een voorstel van decreet of een amendement kan de voorzitter, na raadpleging van de indiener of indieners van het voorstel of amendement, de naam opgeven van een gemachtigde die desgewenst aan de Raad de nodige uitleg zal verstrekken. Als gemachtigde kan een volksvertegenwoordiger of een persoon die door de indiener of indieners aangewezen wordt, optreden.
4. Wanneer de voorzitter, in spoedeisende gevallen, om mededeling van het advies verzoekt binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, wordt het verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen omkleed.

Gemachtigde

Spoedbehandeling

5. Het advies wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Behandeling

6. Behoudens andersluidende beslissing van de commissie schorst de vraag om advies, bedoeld in punt 1, of de indiening van de motie, bedoeld in punt 2, de bespreking van de bepalingen waarover het advies wordt gevraagd, niet.

De commissie mag slechts beslissen nadat zij kennis heeft genomen van het advies, en in voorkomend geval, na toepassing van het bepaalde onder artikel 67. De commissie kan ook beslissen bij ontstentenis van een advies binnen de vastgestelde termijn.

Behoudens andersluidende beslissing van het Parlement, wordt de bespreking van de bepalingen waarover advies gevraagd is, in de plenaire vergadering geschorst.

Er mag geen andersluidende beslissing worden genomen wanneer de voorzitter het advies vraagt over de respectieve bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten, of wanneer hij advies vraagt met toepassing van punt 2.

De plenaire vergadering mag slechts beslissen nadat zij kennis heeft genomen van het advies. Bij ontstentenis van dit advies binnen de vastgestelde termijn kan de plenaire vergadering de bespreking van de betrokken bepalingen hervatten.

AFDELING 7

Raadpleging van adviesorganen

*Raadpleging
adviesorganen*

Artikel 65

1. De voorzitter kan, in elke stand van de procedure, voor de opening van de algemene bespreking in plenaire vergadering, advies inwinnen bij een instelling waarvan de raadpleging door het Parlement bij decreet is geregeld, over alle ontwerpen of voorstellen van decreet of de amendementen erop die bij het Parlement aanhangig zijn, met uitzondering van een begroting en de amendementen erop. *over ontwerpen en voorstellen van decreet*

Een dergelijke vraag om advies schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

2. Elke volksvertegenwoordiger kan, voor de opening van de algemene bespreking, bij de voorzitter een met redenen omklede motie indienen die tot een adviesvraag als bedoeld in punt 1, eerste lid, besluit. De motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend. Met inachtneming van de uitzonderingen, bedoeld in punt 1, is de voorzitter verplicht het advies te vragen als een dergelijke motie wordt aangenomen. De voorzitter bepaalt de termijn waarin het advies moet worden verstrekt. Die termijn bedraagt ten minste dertig dagen.

Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

De aanneming van een dergelijke motie schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

*over andere
onderwerpen*

3. De voorzitter kan een instelling als bedoeld in punt 1, eerste lid, vragen binnen een door hem bepaalde termijn, advies te verstrekken over enig ander onderwerp betreffende aangelegenheden waarvoor die instelling werd opgericht.
4. Elke volksvertegenwoordiger kan bij de voorzitter een met redenen omklede motie indienen die tot een adviesvraag als bedoeld in punt 3, besluit. De motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend. De voorzitter is verplicht het advies, bedoeld in punt 3, te vragen als een dergelijke motie wordt aangenomen. De voorzitter bepaalt de termijn waarin het advies moet worden verstrekt. De termijn bedraagt ten minste dertig dagen.

Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Behandeling

5. Over hetzelfde onderwerp mag het advies, bedoeld in punten 1 tot en met 4, in onveranderde omstandigheden slechts eenmaal in de loop van dezelfde zitting worden gevraagd.
6. De vraag om advies wordt door de voorzitter onverwijld aan de voorzitter van de instelling, bedoeld in punt 1, gestuurd.
7. Het advies wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
8. Bij ontstentenis van een advies binnen de vastgestelde termijn, kan het Parlement de behandeling van het betrokken onderwerp hervatten.

AFDELING 8

Discriminatie om ideologische en
filosofische redenen*Discriminatie
om ideolo-
gische en
filosofische
redenen*

Artikel 66

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht tussen de indiening van het commissieverslag en de eindstemming in plenaire vergadering over een ontwerp of voorstel van decreet bij de voorzitter een met redenen omklede motie in te dienen, die door ten minste een vierde van de leden is ondertekend, en waarin wordt verklaard dat de erin aangewezen bepalingen een discriminatie om ideologische en filosofische redenen inhouden.

Indiening motie

De motie wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

2. a) De voorzitter stuurt de motie onverwijld aan de voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat en het Parlement van de Franse Gemeenschap. Zij houden, samen met de voorzitter van het Parlement, als college zitting en beslissen over de ontvankelijkheid van de motie, gelet op de bepalingen van punt 1, eerste lid.

*Ontvankelijk-
heid*

Bij staking van stemmen is de motie ontvankelijk.

Bij ontvankelijkheid is de behandeling van de omstrede bepalingen geschorst.

- b) De plenaire vergadering kan de behandeling van de omstrede bepalingen alleen hervatten als het college, bedoeld in a), tot onontvankelijkheid besluit.
- c) De plenaire vergadering kan, bij hoofdelijke stemming, beslissen de behandeling van de omstrede bepalingen te hervatten als het college, bedoeld in

a), zich na verloop van een termijn van dertig dagen nog niet heeft uitgesproken.

Behandeling ten gronde

3. a) Als het college, bedoeld in punt 2, a), tot ontvanke-lijkheid besluit, blijft de behandeling van de omstreden bepalingen geschorst en worden het betrokken ontwerp of voorstel van decreet en de motie verwezen naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat. Die doen uitspraak over de gegrondheid van de motie.
- b) Het Parlement kan de behandeling van de omstreden bepalingen alleen hervatten nadat zowel de Kamer van Volksvertegenwoordigers als de Senaat de motie ongegrond hebben verklaard.

AFDELING 9

Bevoegdheidsconflicten

Bevoegdheidsconflicten

Artikel 67

Bevoegdheidsoverschrijding – procedure

1. Als een ontwerp of voorstel van decreet of een amendement erop volgens het beredeneerde advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State de bevoegdheid van het Parlement te buiten gaat, stuurt de voorzitter het betrokken ontwerp of voorstel van decreet of amendement om advies aan het Overlegcomité, bedoeld in artikel 31 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, hierna het Overlegcomité te noemen.
2. Het Overlegcomité brengt binnen een termijn van veertig dagen bij consensus een met redenen omkleed advies uit over de vraag of er een bevoegdheidsoverschrijding is.

Bij bevoegdheidsoverschrijding kan de Regering, na kennisneming van het advies van het Overlegcomité, bij het Parlement de amendementen indienen die het Overlegcomité vaststelt om aan de bevoegdheidsoverschrijding een einde te maken.

3. Het advies wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
4. Als het Overlegcomité binnen de termijn, bedoeld in punt 2, eerste lid, geen advies heeft verstrekt, of als de Regering geen amendementen als bedoeld in punt 2, tweede lid, heeft ingediend, kan het Parlement de behandeling van het betrokken onderwerp hervatten.

AFDELING 10

Tweede lezing

Tweede lezing

Artikel 68

1. Nadat in commissie of in plenaire vergadering over een ontwerp of voorstel van decreet artikelsgewijs is gestemd en voor de eindstemming:
  - a) kan ieder lid van de Regering een tweede lezing vragen over het gehele ontwerp of voorstel van decreet of over de aangewezen bepalingen ervan.

*op verzoek
Regering*

Bij de tweede lezing wordt artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over het gehele ontwerp of voorstel van decreet of over de aangewezen bepalingen ervan, en over nieuwe amendementen, die het betrokken lid van de Regering eventueel heeft ingediend;

op verzoek lid

- b) kan ieder stemgerechtigd lid van de commissie of van de plenaire vergadering, naar gelang van het geval, een tweede lezing vragen, als een of meer artikelen zijn verworpen ofwel een of meer amendementen zijn aangenomen.

Bij de tweede lezing wordt alleen artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over de verworpen artikelen of aangenomen amendementen en over de nieuwe amendementen die uit de verwerping of aanneming voortvloeien en die tot doel hebben de tekst qua vorm en onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren. Over alle andere nieuwe amendementen kan niet worden beraadslaagd of gestemd;

*invoering
straffen niet
opgenomen in
Boek I
Strafwetboek*

- c) wordt een tweede lezing gehouden als de Ministerraad, overeenkomstig artikel 55, punt 9, en artikel 61, punt 3, tweede lid, een andersluidend advies heeft uitgebracht.

Bij de tweede lezing wordt alleen artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over de amendementen die werden ingediend naar aanleiding van het andersluidende advies van de Ministerraad en de amendementen die daaruit voortvloeien, en die tot doel hebben de tekst qua vorm en onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren. Over alle andere nieuwe amendementen kan niet worden beraadslaagd of gestemd.

2. De plenaire vergadering kan, met het oog op een tweede lezing, beslissen, naar gelang van het geval, het gehele ontwerp of voorstel van decreet ofwel de aangegeven bepalingen ervan opnieuw te verwijzen naar de bevoegde commissie, die de tweede lezing bij voorrang behandelt en een aanvullend verslag bij de plenaire vergadering uitbrengt. Over een dergelijke beslissing wordt bij zitten en opstaan gestemd.

3. Een tweede lezing wordt steeds in een volgende vergadering gehouden en na verloop van ten minste vierentwintig uur.

HOOFDSTUK 2

Bijzondere beleidsinitiatieven uitgaande van het Parlement

Bijzondere beleidsinitiatieven uitgaande van Parlement

AFDELING 1

Voorstellen van resolutie

Voorstellen van resolutie

Artikel 69

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht voorstellen van resolutie bij de voorzitter in te dienen.

Indiening

Een voorstel van resolutie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

Het voorstel van resolutie vermeldt of het betrekking heeft op gewestaangelegenheden dan wel op gemeenschapsaangelegenheden.

2. Artikel 54, punten 2 tot en met 5, artikel 55, punt 5bis, en artikel 61, punt 2, gelden ook voor voorstellen van resolutie.

Behandeling

Artikelen 62 en 63 gelden ook voor amendementen op voorstellen van resolutie.

3. Over een voorstel van resolutie wordt in een enkele bespreking beraadslaagd.

De maximumspreektijd is:

- a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie;
  - b) voor de overige sprekers: elk 5 minuten.
4. Tenzij de plenaire vergadering anders beslist, wordt de tekst, aangenomen door de commissie, als basis voor de bespreking genomen.
  5. Als de commissie het voorstel van resolutie heeft verworpen, kan het alleen op schriftelijk verzoek van de indiener op de agenda van de plenaire vergadering worden geplaatst. In dat geval beslist de plenaire vergadering vooraf bij zitten en opstaan of de bespreking wordt aangevat. Ze kan, in voorkomend geval, de verslaggever en de indiener, met een maximumspreektijd van 10 minuten, en één spreker per fractie, met een maximumspreektijd van 5 minuten, vooraf horen.
  6. Onverminderd de bepalingen van artikel 48, b) en c), worden amendementen voor de basistekst en subamendementen voor de amendementen in stemming gebracht.

AFDELING 2

*Themadebatten
en motie van
aanbeveling*

Themadebatten en motie van aanbeveling

Artikel 70

Initiatief

1. Elke commissie kan aan het Uitgebreid Bureau voorstellen om een themadebat te houden. Het voorstel van de commissie is gemotiveerd.

2. Het Uitgebreid Bureau beslist over de ingediende voorstellen, met dien verstande dat per zittingsjaar slechts twee themadebatten kunnen worden gehouden.
3. Per themadebat benoemt de plenaire vergadering een commissie ad hoc. Het Uitgebreid Bureau doet daartoe een voorstel over de samenstelling, het voorzitterschap, de bevoegdheid, de benaming en de werkwijze van de commissie ad hoc. De plenaire vergadering bepaalt, op voorstel van het Uitgebreid Bureau, aan welke personen buiten het Parlement wordt verzocht de werkzaamheden van de commissie te begeleiden.
4. De commissie ad hoc stelt een maatschappelijke beleidsnota op die, naast de analyse van de probleemstelling, een langetermijnvisie inhoudt en verduidelijkt wat men er tijdens de lopende zittingsperiode aan wil doen. De maatschappelijke beleidsnota wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
5. Bij de voorzitter van het Parlement kan een motie van aanbeveling worden ingediend tot uiterlijk 17 uur van de achtste dag, volgend op de dag van de verspreiding van de maatschappelijke beleidsnota. De motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers worden ondertekend. De indieningstermijn wordt opgeschort, als de laatste dag ervan op een zater-, zon- of feestdag of een daarmee gelijkgestelde dag valt.
6. Bij ontvankelijkheid wordt de motie van aanbeveling onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
7. Het themadebat wordt in plenaire vergadering gehouden op basis van de moties van aanbeveling, ten vroegste drie vrije dagen na de verspreiding ervan. Bij de berekening van die termijn worden zondagen en wettelijke feestdagen niet meegeteld.

*Commissie
ad hoc*

*Maatschappelijke
beleids-
nota*

*Motie van
aanbeveling
– procedure*

Tenzij het Uitgebreid Bureau anders beslist, is de maximumspreektijd:

- a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie;
  - b) voor de overige sprekers: elk 5 minuten.
8. Een motie van aanbeveling kan worden geamendeerd zolang ze niet in stemming is gebracht.
  9. Over een motie van aanbeveling spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit.
  10. Als er verscheidene moties van aanbeveling zijn ingediend, worden ze in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht.

AFDELING 3

Actualiteitsdebatten, motie van aanbeveling en actualiteitsmotie
Actualiteitsdebat – procedure

Actualiteitsdebatten, motie van aanbeveling en actualiteitsmotie

Artikel 71

1. Het Uitgebreid Bureau kan beslissen een actualiteitsdebat te houden.
2. Een actualiteitsdebat wordt in een enkele bespreking rechtstreeks in plenaire vergadering gehouden.

Tenzij het Uitgebreid Bureau anders beslist, is de maximumspreektijd:

- a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie;
- b) voor de overige sprekers: elk 5 minuten.

Wanneer het Uitgebreid Bureau beslist een actualiteitsdebat te organiseren naar aanleiding van de bespreking van een interpellatieverzoek of interpellatieverzoeken, is de eerste spreker een volksvertegenwoordiger van de fractie die aan de basis ligt van het interpellatieverzoek dat als enige of eerste werd ingediend.

- 3. Tot besluit van het debat in plenaire vergadering kan een motie van aanbeveling of een actualiteitsmotie worden ingediend. Als een actualiteitsmotie wordt aangenomen, kunnen geen moties van aanbeveling meer worden ingediend en vervallen de moties van aanbeveling die al naar aanleiding van dat debat werden ingediend.

*Motie van
aanbeveling en
actualiteitsmo-
tie – procedure*

De tekst van een actualiteitsmotie moet beperkt blijven tot wat strikt nodig is opdat het onderwerp beknopt en zonder nadere toelichting kan worden uiteengezet.

Een motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

- 4. Een motie van aanbeveling kan worden ingediend tot uiterlijk 17 uur van de tweede dag volgend op de dag van de sluiting van de plenaire vergadering, voorzover de indiening voor die sluiting schriftelijk is aangekondigd. De termijn wordt opgeschort als de laatste dag ervan op een zaterdag-, zon- of feestdag of een daarmee gelijkgestelde dag valt.

Een actualiteitsmotie moet schriftelijk worden aangekondigd bij de sluiting van het actualiteitsdebat en moet zijn ingediend binnen 30 minuten na de sluiting van het actualiteitsdebat.

5. Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
6. Een motie kan worden geamendeerd zolang ze niet in stemming is gebracht.
7. Over een motie van aanbeveling spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit na verloop van ten minste vierentwintig uur vanaf het verstrijken van de indieningstermijn.

Over een actualiteitsmotie spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit voor de sluiting van de plenaire vergadering na verloop van ten minste 10 minuten vanaf de verspreiding ervan. Op verzoek van een fractievoorzitter wordt de stemming uitgesteld tot ten hoogste één uur na de verspreiding van de motie.

De plenaire vergadering kan de indiener en één spreker per fractie, met een respectieve maximumsprek-tijd van 10 minuten en 5 minuten, vooraf horen.

8. Als er verscheidene moties over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden ze in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht.

HOOFDSTUK 3

Bijzondere beleidsinitiatieven uitgaande
van de Regering

*Bijzondere be-
leidsinitiatieven
Regering*

AFDELING 1

Regeerakkoord

Regeerakkoord

Artikel 72

1. Na de verkiezing of de vernieuwing van de Regering wordt het regeerakkoord door de minister-president van de Regering bij de voorzitter van het Parlement ingediend. *Indiening*
2. Het wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid. *Procedure*
3. Over een regeerakkoord en de erbij behorende Regeeringsverklaring wordt rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking beraadslaagd. De maximumspreektijd wordt overeenkomstig artikel 45, punt 7, bepaald.
4. Na de beraadslaging spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit over het regeerakkoord.

AFDELING 2

Beleidsnota's

Beleidsnota's

Artikel 73

*Tijdstip
indiening –
inhoud*

1. Voor de vierde maandag van oktober na de eedaflegging van de leden van de Regering, of tegen een ander tijdstip, als het Uitgebreid Bureau aldus beslist, dient ieder lid van de Regering bij de voorzitter van het Parlement een of meer beleidsnota's in, waarin het aangeeft hoe het voor zijn bevoegdheden het regeerakkoord zal realiseren in de loop van de legislatuur.

Procedure

2. De beleidsnota's worden onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid, ten minste drie vrije dagen voor de aanvang van de bespreking in commissie.
3. Elke beleidsnota wordt naar de bevoegde commissie verwezen, waar hij na een inleiding door het betrokken lid van de Regering wordt besproken.

*Moties –
procedure*

4. Alle met redenen omklede moties of moties van wantrouwen die overeenkomstig artikelen 78 en 79 ingediend worden tot besluit van een beleidsnota, besproken in commissie, worden samen op de agenda van de plenaire vergadering geplaatst.
5. De bespreking van de beleidsnota's wordt in plenaire vergadering gehouden op basis van de moties, bedoeld in punt 4, ten vroegste drie vrije dagen na de verspreiding ervan. Bij de berekening van die termijn worden zondagen en wettelijke feestdagen niet meegeteld.

De maximumspreektijd in plenaire vergadering bedraagt voor al die moties samen:

a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 120 minuten per erkende fractie en 60 minuten per niet-erkende fractie;

b) voor de overige sprekers: elk 20 minuten.

De fracties en de sprekers, bedoeld in het tweede lid, b), verdelen hun spreektijd in eenheden van vijf minuten over de verschillende beleidsnota's.

6. De plenaire vergadering spreekt zich bij hoofdelijke stemming uit over de moties, bedoeld in punt 4, onmiddellijk aansluitend op de bespreking ervan.

AFDELING 3

Beleidsbrieven en motie van aanbeveling

*Beleidsbrieven
en motie van
aanbeveling*

Artikel 74

1. Elk jaar, uiterlijk bij de indiening van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting, dient ieder lid van de Regering bij de voorzitter van het Parlement een of meer beleidsbrieven in. Die verplichting geldt niet voor het jaar waarin de Regering wordt benoemd.
2. De beleidsbrief bevat een overzicht van de uitvoering van de begroting tijdens het lopende begrotingsjaar en een prognose over de beleidsinvulling tijdens het volgende begrotingsjaar. De beleidsbrief bevat eveneens een overzicht van de wijze waarop de Regering gevolg heeft gegeven aan het regeerakkoord en de beleidsnota's, resoluties en moties die door het Parlement aangenomen zijn.

Indiening

Inhoud

Een samenvatting van de beleidsopties en initiatieven voor het volgende begrotingsjaar wordt als bijlage bij de beleidsbrief gevoegd.

De beleidsbrief geeft een samenvatting van de stand van uitvoering van de belangrijkste decreten in de betrokken beleidssector.

Procedure

3. Elke beleidsbrief wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
4. De beleidsbrieven worden naar de commissies verwezen, waar ze samen met het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting worden besproken. De beleidsbrieven worden niet opnieuw besproken in plenaire vergadering.

*Motie van
aanbeveling
– procedure*

5. Tot besluit van het debat in commissie kan een motie van aanbeveling worden ingediend.
6. Een dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan worden ingediend tot uiterlijk 17 uur van de vijfde dag volgend op de dag van de sluiting van de commissievergadering, voorzover de indiening voor die sluiting schriftelijk is aangekondigd. De termijn wordt opgeschort als de laatste dag ervan op een zater-, zon- of feestdag of een daarmee gelijkgestelde dag valt.
7. Bij ontvankelijkheid wordt de motie van aanbeveling onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
8. Een motie van aanbeveling kan worden geamendeerd zolang ze niet in stemming is gebracht.
9. Over de moties van aanbeveling spreekt het Parlement zich bij stemming in plenaire vergadering uit.
10. De moties van aanbeveling worden in stemming gebracht in de volgorde van de departementen, orga-

nisatieafdelingen en programma's van de algemene uitgavenbegroting waarop ze betrekking hebben. Als er verscheidene moties van aanbeveling over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden ze in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht.

AFDELING 4

Septemberverklaring

*September-
verklaring*

Artikel 75

1. Nadat het Parlement is geconstitueerd, legt de Regering op de vierde maandag van september, tenzij het Uitgebreid Bureau tot een ander tijdstip beslist, een verklaring af betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting. *Tijdstip
indiening en
inhoud*
2. De verklaring wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid. *Procedure*
3. Over de verklaring wordt rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking beraadslaagd. De maximumspreektijd wordt bepaald overeenkomstig artikel 45, punt 7.
4. De minister-president van de Regering kan de plenaire vergadering vragen zich onmiddellijk na de bespreking bij stemming uit te spreken over de verklaring.
5. Dit artikel is niet van toepassing in het jaar waarin de beleidsnota's moeten worden ingediend. *Uitzondering*

AFDELING 5

*Vertrouwens-
kwestie*

Vertrouwenskwestie

Artikel 76

- Indiening motie* 1. De Regering kan te allen tijde de vertrouwenskwestie stellen in de vorm van een motie die door de minister-president van de Regering is ondertekend en bij de voorzitter van het Parlement wordt ingediend, hierna motie houdende vertrouwenskwestie te noemen.
- Procedure* 2. Bij ontvankelijkheid wordt een motie houdende vertrouwenskwestie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
3. Over een motie houdende vertrouwenskwestie spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit na verloop van ten minste achtenveertig uur vanaf de indiening ervan.
4. Een motie houdende vertrouwenskwestie heeft van rechtswege voorrang op alle moties over hetzelfde onderwerp, bedoeld in artikelen 78 en 79.
5. Een motie houdende vertrouwenskwestie die door een meerderheid van de volksvertegenwoordigers wordt aangenomen, brengt de verwerping van alle moties over hetzelfde onderwerp, bedoeld in artikelen 78 en 79, met zich mee.
6. De verwerping van een motie houdende vertrouwenskwestie brengt van rechtswege het ontslag en de vervanging van de Regering met zich mee.

De Regering wordt vervangen overeenkomstig de bepalingen van artikel 20, punten 2 en 3.

HOOFDSTUK 4

Parlementair controlerecht

*Parlementair
controlerecht*

AFDELING 1

Interpellaties en actuele interpellaties

*Interpellaties –
en actuele
interpellaties*

Artikel 77

1. Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering willen interpellieren over aangelegenheden die van algemeen belang en politiek zwaarwichtig zijn, geven de voorzitter van het Parlement schriftelijk kennis van het onderwerp van de interpellatie. Zij vermelden nauwkeurig de gegevens van de zaak, de toedracht van de feiten en de voornaamste beschouwingen die zij naar voren willen brengen. *Interpellaties –
indiening en
onderwerp*
2. De tekst van de interpellatie, bedoeld in punt 1, mag slechts door één volksvertegenwoordiger zijn ondertekend.
3. De tekst van de interpellatie, bedoeld in punt 1, moet worden ingediend om uiterlijk 12 uur van de laatste werkdag voor de vergadering waarop het Uitgebreid Bureau de beslissingen, bedoeld in punten 4 en 6, neemt. *Tijdstip
indiening*
4. Het Uitgebreid Bureau oordeelt over de ontvankelijkheid van de interpellatie op basis van het advies van de betrokken commissievoorzitter. *Ontvankelijk-
heid*
5. a) Bij ontvankelijkheid stuurt de voorzitter van het Parlement de tekst van de interpellatie, bedoeld in punt 1, aan het betrokken lid van de Regering en wordt de tekst onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

- b) Wanneer het Uitgebreid Bureau de interpellatie niet in die mate van algemeen belang of politiek zwaarwichtig acht dat er een debat aan kan worden gewijd, zoals geregeld in dit artikel, kan het beslissen dat ze kan worden omgewerkt tot een vraag.

Verwijzing

6. De interpellaties worden in commissie gehouden. Het Uitgebreid Bureau wijst de bevoegde commissie aan.

Als een interpellatie een algemene draagwijdte heeft en van groot politiek belang is, kan het Uitgebreid Bureau evenwel, op grond van een schriftelijk verzoek van de interpellant bij de indiening van het interpellatieverzoek of op voorstel van een van zijn leden, beslissen dat die in plenaire vergadering wordt gehouden.

*Behandeling in
commissie*

7. a) De interpellaties in commissie worden vooraan op de agenda van de eerstvolgende commissievergadering geplaatst. De interpellaties in commissie worden in elk geval binnen een maand na de beslissing van het Uitgebreid Bureau gehouden. Die termijn wordt geschorst in recesperiodes of in de periode, bedoeld in het tweede lid.

Zodra de ontwerpen van decreet houdende de middelen- en de uitgavenbegroting, met uitzondering van de ontwerpen van decreet houdende aanpassing ervan, in de commissie zijn geagendeerd en tot de stemming erover in de bevoegde commissie, kunnen er geen interpellaties in die commissie geagendeerd worden.

*Behandeling in
plenaire
vergadering*

- b) Tenzij het Uitgebreid Bureau anders beslist, worden de interpellaties in plenaire vergadering in chronologische volgorde van indiening achteraan op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering geplaatst. De interpellaties worden gegroepeerd per lid van de Regering en volgens een beurtelings per vergaderweek afwisselende volgorde van de leden van de Regering.

8. a) De uiteenzetting van de interpellatie mag niet langer duren dan 15 minuten, tenzij het Bureau anders beslist. *Spreektijd*
- b) Na de interpellant mogen ten hoogste vijf sprekers het woord voeren met elk een maximumspreektijd van 5 minuten, tenzij het Uitgebreid Bureau tot andere spreektijden beslist.
- c) Na het antwoord van het betrokken lid van de Regering mogen, naast de interpellant, nog ten hoogste vijf sprekers met elk een maximumspreektijd van 5 minuten het woord voeren, tenzij het Uitgebreid Bureau tot andere spreektijden beslist. Daarna verklaart de voorzitter het incident gesloten, in voorkomend geval na het aanvullende antwoord van het betrokken lid van de Regering en een wederwoord van de interpellant.
- d) In voorkomend geval heeft de steller van een vraag die bij een interpellatie werd gevoegd, voorrang op de vijf sprekers, bedoeld in b) en c).
9. a) Interpellaties over hetzelfde onderwerp worden samen gevoegd in een enkel debat. *Samenhang*
- b) In dat geval beschikt alleen de eerste interpellant over een spreektijd van 15 minuten, en de overige interpellanten elk over een maximumspreektijd van 10 minuten, tenzij het Uitgebreid Bureau tot andere spreektijden beslist en onverminderd de toepassing van de bepalingen van punt 8, b) tot en met d), nadat alle interpellanten het woord hebben gevoerd.
10. Elke interpellatie wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin ze wordt uiteengezet. *Afhandeling*
11. Het recht om als interpellant het woord te voeren, is persoonlijk. *Afwezigheid interpellant*

Als de interpellant afwezig is, wordt de interpellatie als ingetrokken beschouwd.

In geen geval mag een interpellatie in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gehouden in de loop van dezelfde zitting.

- Verslaggeving* 12. Het debat wordt in extenso opgenomen en in de vorm van Handelingen zo vlug mogelijk onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Artikel 77bis

Actuele interpellaties – indiening en onderwerp Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering willen interpellieren over dringende aangelegenheden die van algemeen belang en politiek zwaarwichtig zijn, geven de voorzitter van het Parlement schriftelijk kennis van het onderwerp van de actuele interpellatie. Zij motiveren het dringende karakter ervan en vermelden nauwkeurig de gegevens van de zaak, de toedracht van de feiten en de voornaamste beschouwingen die zij naar voren willen brengen.

Tijdstip indiening – Ontvankelijkheid De tekst van de actuele interpellatie moet worden ingediend om uiterlijk 11 uur van de dag waarop het Uitgebreid Bureau moet oordelen over de ontvankelijkheid en de agendering ervan. Het Uitgebreid Bureau kan per week slechts één actuele interpellatie per fractie op de agenda van de plenaire vergadering plaatsen.

Behandeling in plenaire vergadering Actuele interpellaties worden in plenaire vergadering gehouden. Behoudens andersluidende beslissing van de plenaire vergadering of van het Uitgebreid Bureau worden zij op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering met actuele vragen geplaatst, onmiddellijk na de actuele vragen. De actuele interpellaties worden in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van

de Regering volgens dezelfde volgorde van de leden van de Regering als voor de actuele vragen van dezelfde week.

Interpellaties en actuele interpellaties over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd in een enkel debat. De indiener van de oorspronkelijke interpellatie voert als eerste spreker het woord.

Samenhang

De bepalingen van artikel 77, punten 2, 5, 8, 9, 10, 11 en 12, zijn van overeenkomstige toepassing op de actuele interpellaties.

AFDELING 2

Met redenen omklede motie

*Met redenen
omklede motie*

Artikel 78

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter van het Parlement een met redenen omklede motie in te dienen:

Indiening

- a) hetzij tot besluit van een verklaring of een mededeling van de Regering;
- b) hetzij tot besluit van een beleidsnota die overeenkomstig artikel 73 in commissie werd besproken;
- c) hetzij tot besluit van een interpellatie of een actuele interpellatie die overeenkomstig artikel 77 of 77bis werd behandeld, na het antwoord van een lid van de Regering.

Een dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan worden ingediend tot uiterlijk 17 uur van de tweede dag volgend op de dag van de sluiting van de vergadering, uitgezonderd de motie, bedoeld in punt 1, b), waar-

*Tijdstip
indiening*

voor een termijn van vijf dagen geldt, voorzover de indiening voor die sluiting schriftelijk is aangekondigd. De termijn wordt opgeschort als de laatste dag ervan op een zater-, zon- of feestdag of een daarmee gelijkgestelde dag valt.

De motie vermeldt of ze betrekking heeft op gewestaangelegenheden dan wel op gemeenschapsaangelegenheden.

Procedure

2. Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
3. Iedere volksvertegenwoordiger kan voorstellen een met redenen omklede motie te amenderen zolang ze niet in stemming is gebracht.
4. Over een met redenen omklede motie spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit na verloop van ten minste vijf dagen vanaf het verstrijken van de indieningstermijn. In voorkomend geval kan de plenaire vergadering de indiener en één spreker per fractie, met een respectieve maximumspreektijd van 10 minuten en 5 minuten, vooraf horen.

Het vorige lid is niet van toepassing op de met redenen omklede moties, bedoeld in punt 1, b).

Als een motie van wantrouwen is ingediend over hetzelfde onderwerp, worden de met redenen omklede motie en de motie van wantrouwen tijdens dezelfde plenaire vergadering in stemming gebracht, in voorkomend geval in afwijking van de bepaling van het eerste lid.

Volgorde

Als er verscheidene met redenen omklede moties over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden ze in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht. In voorkomend geval heeft de motie die door de interpellant is ingediend, van rechtswege voorrang op de andere.

AFDELING 3

Motie van wantrouwen

*Motie van
wantrouwen*

Artikel 79

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter van het Parlement een motie van wantrouwen in te dienen:
  - a) hetzij tot besluit van een verklaring of een mededeling van de Regering;
  - b) hetzij tot besluit van een beleidsnota die overeenkomstig artikel 73 in commissie werd besproken;
  - c) hetzij tot besluit van een interpellatie of een actuele interpellatie die overeenkomstig artikel 77 of 77bis werd behandeld, na het antwoord van een lid van de Regering.

Indiening

Een dergelijke motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend en kan worden ingediend tot uiterlijk 17 uur van de tweede dag volgend op de dag van de sluiting van de vergadering, voorzover de indiening voor die sluiting schriftelijk is aangekondigd. De termijn wordt opgeschort, als de laatste dag ervan op een zater-, zon- of feestdag of een daarmee gelijkgestelde dag valt.

*Tijdstip
indiening*

De motie vermeldt of ze betrekking heeft op gewestaangelegenheden dan wel op gemeenschapsaangelegenheden.

2. Een motie van wantrouwen is alleen dan ontvankelijk als zij, naar gelang van het geval, ter vervanging van de Regering, van de betrokken leden of van het betrokken lid ervan opvolgers of een opvolger voordraagt, in acht genomen dat ten minste één lid van de Regering

*Ontvankelijk-
heid*

zijn woonplaats heeft in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, en dat de Regering personen van verschillend geslacht telt.

Procedure

3. Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.
4. Een motie van wantrouwen kan door de indiener worden geamendeerd zolang ze niet in stemming is gebracht.
5. Over een motie van wantrouwen spreekt de plenaire vergadering zich bij stemming uit na verloop van ten minste achtenveertig uur vanaf het verstrijken van de indieningstermijn. De plenaire vergadering kan, in voorkomend geval, de indiener en één spreker per fractie, met een respectieve maximumspreektijd van 10 minuten en 5 minuten, vooraf horen.

Het vorige lid is niet van toepassing op de moties van wantrouwen, bedoeld in punt 1, b).

Een motie van wantrouwen heeft van rechtswege voorrang op een met redenen omklede motie over hetzelfde onderwerp.

Als er verscheidene moties van wantrouwen over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden ze in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht. In voorkomend geval heeft de motie die door de interpellant is ingediend, van rechtswege voorrang op de andere.

*Aanneming –
gevolgen*

6. Een motie van wantrouwen die door de meerderheid van de volksvertegenwoordigers wordt aangenomen, brengt met zich mee:

- a) verwerping van alle andere moties over hetzelfde onderwerp;
- b) van rechtswege ontslag of vervanging van de Regering ofwel van de betrokken leden of het betrokken lid ervan.

De voorgedragen opvolgende Regering of ieder voorgedragen opvolger wordt verkozen verklaard.

Onmiddellijk na de verkiezing legt ieder lid van de Regering de eed af in handen van de voorzitter van het Parlement.

AFDELING 4

Vragen

Vragen

ONDERAFDELING 1

Algemene bepalingen

Algemene bepalingen

Artikel 80

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht om een lid of leden van de Vlaamse Regering een schriftelijke vraag, een actuele vraag of een vraag om uitleg te stellen.
2. De tekst van vragen moet beperkt blijven tot wat strikt nodig is opdat het onderwerp beknopt en zonder nadere toelichting kan worden uiteengezet.
3. De voorzitter van het Parlement oordeelt over de ontvankelijkheid van de schriftelijke vragen en de actuele vragen. De voorzitters van de commissies oordelen over de ontvankelijkheid van de vragen om uitleg. De schriftelijke vragen die overeenkomstig artikel 81, punt 4,

Soorten

Inhoud

Ontvankelijkheid

werden omgezet, zijn ontvankelijk als vraag om uitleg.

4. Ontvankelijk zijn onder meer:
  - a) vragen met betrekking tot particuliere aangelegenheden of persoonlijke gevallen;
  - b) vragen die uitsluitend strekken tot het verkrijgen van statistische gegevens, documentatie ofwel juridische of administratieve adviezen of inlichtingen;
  - c) vragen over aangelegenheden waarover voordien al in de loop van dezelfde zitting een interpellatie of een actuele interpellatie is ingediend of gehouden of waarover een ontwerp of voorstel van decreet, een voorstel van resolutie, een beleidsnota, een beleidsbrief of een motie is ingediend;
  - d) vragen die intenties peilen.

ONDERAFDELING 2

*Schriftelijke
vragen*

Schriftelijke vragen

Artikel 81

<i>Indiening</i>	1. Volksvertegenwoordigers die een schriftelijke vraag tot een lid van de Regering willen richten, dienen de tekst ervan bij de voorzitter van het Parlement in. De vraag mag slechts door één volksvertegenwoordiger ondertekend zijn.
<i>Procedure</i>	2. Bij ontvankelijkheid stuurt de voorzitter de vraag aan het betrokken lid van de Regering.
<i>Antwoord- termijn Regering</i>	3. Het antwoord van het betrokken lid van de Regering moet binnen twintig werkdagen aan de voorzitter worden bezorgd.

De antwoordtermijn gaat in op de eerste werkdag na de week waarin de vraag is verstuurd.

4. Als de antwoordtermijn overschreden is, kan de vraagsteller door middel van een schriftelijk verzoek, gericht tot de voorzitter van het Parlement, de schriftelijke vraag omzetten in een vraag om uitleg. De voorzitter van het Parlement deelt dat onverwijld mee aan de voorzitter van de bevoegde commissie. *Omzetting naar vraag om uitleg*
5. Vragen en antwoorden worden gepubliceerd op de website van het Vlaams Parlement. Later worden ze verzameld en opgenomen in het Bulletin van Vragen en Antwoorden, dat maandelijks verschijnt. *Publicatie*
6. Als de antwoordtermijn, bedoeld in punt 3, verstreken is en er nog geen antwoord is ingekomen bij de afsluiting van het eerstvolgende Bulletin, dan wordt alleen de vraag gepubliceerd. Nadat het antwoord is verstrekt, wordt de vraag opnieuw in het Bulletin opgenomen, met het antwoord.
7. Van 11 juli tot en met 31 augustus en van 25 december tot en met 2 januari wordt de antwoordtermijn, bedoeld in punt 3, geschorst. *Schorsing antwoordtermijn*

ONDERAFDELING 3

Actuele vragen

Actuele vragen

Artikel 82

*Indiening –
tijdstip*

1. Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering tijdens het wekelijkse vragenuur in plenaire vergadering een mondelinge vraag van actuele aard willen stellen, geven de voorzitter van het Parlement kennis van het onderwerp ervan:
  - a) als de vraag voor de ochtendvergadering wordt geagendeerd, om uiterlijk 15 uur van de dag, voorafgaand aan de dag, bedoeld in punt 5, a);
  - b) als de vraag voor de middagvergadering wordt geagendeerd, om uiterlijk 10 uur van de dag, bedoeld in punt 5, a).

Aantal

2. Wekelijks wordt het aantal actuele vragen beperkt als volgt:
  - a) acht actuele vragen worden verdeeld over de fracties volgens de manier van verdeling van mandaten, bedoeld in artikel 11, punt 1, eerste en tweede lid;
  - b) elke fractie die geen actuele vraag kan stellen met toepassing van a), en iedere volksvertegenwoordiger die geen lid is van een fractie, mag per week ten hoogste één actuele vraag stellen.

In de weken waarin een actualiteitsdebat wordt gehouden, wordt het aantal actuele vragen beperkt tot ten hoogste één per fractie en ten hoogste één per volksvertegenwoordiger die geen lid is van een fractie. Het Uitgebreid Bureau kan beslissen dat in die weken geen actuele vragen mogen worden gesteld.

3. De kennisgeving, bedoeld in punt 1, mag slechts door één volksvertegenwoordiger zijn ondertekend.

4. Bij ontvankelijkheid geeft de voorzitter het betrokken lid van de Regering onverwijld kennis van het onderwerp van de vraag.

Procedure

5. a) De vragen worden in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van de Regering.

Volgorde

Ze worden vooraan geplaatst op de agenda van de laatste ochtend- of middagvergadering van de week, onverminderd de mogelijkheid voor het Uitgebreid Bureau om te beslissen een actualiteitsdebat in de zin van artikel 71 te houden voor de actuele vragen. De vragen worden behandeld volgens een beurtelings per vergaderweek afwisselende volgorde van de leden van de Regering.

b) Vragen over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd en, in afwijking van de volgorde, bepaald in a), samen met de eerst ingediende vraag behandeld.

Samenhang

Als over eenzelfde thema verschillende actuele vragen worden ingediend, kan de voorzitter hetzij voorstellen aan het Uitgebreid Bureau of aan de plenaire vergadering, hetzij zelf beslissen om die om te vormen tot een actualiteitsdebat volgens artikel 71, om het actualiteitsdebat te houden voor of na de overige actuele vragen en om desgevallend een andere maximumspreektijd te bepalen dan bepaald bij artikel 71, punt 2, tweede lid.

*Omvorming
tot actualiteits-
debat*

c) Een vraag over hetzelfde onderwerp als dat van een interpellatie in plenaire vergadering of van een actuele interpellatie wordt bij die interpellatie of actuele interpellatie gevoegd en er, in afwijking van a), samen mee behandeld.

In dat geval heeft de vraagsteller de hoedanigheid van spreker als bedoeld in artikel 77, punt 8, b) tot en met d).

De intrekking van een interpellatie of van een actuele interpellatie heeft niet de intrekking van een ermee samengevoegde actuele vraag tot gevolg.

*Omzetting van
een interpellatie*

d) Indien over hetzelfde onderwerp als een actuele vraag eerder een interpellatie werd ingediend, kan de voorzitter de indiener ervan voorstellen deze wegens de actualiteitswaarde van de vraagstelling om te zetten in een actuele vraag. Indien deze daarmee instemt, wordt de in een actuele vraag omgezette interpellatie toegekend boven het quotum, bepaald in artikel 82, punt 2, en wordt in chronologische volgorde van indiening samengevoegd met de andere actuele vragen over hetzelfde onderwerp. Indien de indiener niet toestemt, blijft artikel 80, punt 4, c), onverminderd van toepassing.

*Omzetting van
een vraag om
uitleg*

Indien over hetzelfde onderwerp als een actuele vraag eerder een vraag om uitleg werd ingediend, kan de voorzitter de indiener ervan voorstellen deze wegens de actualiteitswaarde van de vraag om te zetten in een actuele vraag. Indien deze daarmee instemt, wordt de omgezette vraag toegekend boven het quotum, bepaald in artikel 82, punt 2, en wordt in chronologische volgorde van indiening samengevoegd met de andere actuele vragen over hetzelfde onderwerp.

Met toepassing van de twee vorige leden kan maximum één vraag per fractie bovenop het quotum worden toegekend.

Geen tekst

6. De vraagsteller en het betrokken lid van de Regering mogen niet gebruikmaken van enige tekst.

Spreektijd

7. Het stellen van de vragen mag niet langer duren dan 5 minuten. Het beantwoorden van de vraag mag niet langer duren dan 5 minuten.

Na het antwoord hebben eerst de vraagsteller en dan het lid van de Regering ieder nog een maximumsprek-tijd van 2 minuten voor een repliek.

Na de replieken heeft de vraagsteller nog een maxi-mumsprek-tijd van 1 minuut, waarin hij geen aanvul-

lende vraag mag stellen en waarna de voorzitter het incident gesloten verklaart.

8. Elke vraag wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin ze wordt uiteengezet. *Afhandeling*
9. Het recht om als vraagsteller het woord te voeren, is persoonlijk.

Als de vraagsteller afwezig is, wordt de vraag als ingetrokken beschouwd. *Afwezigheid vraagsteller*

In geen geval mag een vraag in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.

ONDERAFDELING 4

Vragen om uitleg

Vragen om uitleg

Artikel 83

1. Volksvertegenwoordigers die een lid van de Regering in commissie een vraag om uitleg willen stellen, geven de voorzitter van de commissie schriftelijk kennis van het onderwerp ervan. *Indiening*
2. De kennisgeving, bedoeld in punt 1, mag slechts door één volksvertegenwoordiger zijn ondertekend.
3. Bij ontvankelijkheid van een vraag om uitleg of bij ontvangst van een schriftelijke vraag die in een vraag om uitleg is omgezet, geeft de voorzitter van de commissie het betrokken lid van de Regering onverwijld kennis van het onderwerp van de vraag om uitleg. *Procedure*

- Tijdstip indiening* 4. a) De kennisgeving, bedoeld in punt 1, en het schriftelijke verzoek, bedoeld in artikel 81, punt 4, moeten zijn ingediend om uiterlijk 14 uur op woensdag van de week voor de commissievergadering waarvoor de vraag om uitleg zal worden geagendeerd.
- Agendering* Vragen om uitleg worden vooraan op de agenda van een commissievergadering geplaatst en, in voorkomend geval, na de interpellaties die tot hetzelfde lid van de Regering zijn gericht.
- Zodra de ontwerpen van decreet houdende de middelen- en de uitgavenbegroting, met uitzondering van de ontwerpen van decreet houdende aanpassing ervan, in de commissie zijn geagendeerd en tot de stemming erover in de bevoegde commissie, kunnen geen vragen om uitleg in die commissie worden geagendeerd.
- Samenhang* b) Vragen om uitleg over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd.
- c) Een vraag om uitleg over hetzelfde onderwerp als dat van een interpellatie in commissie wordt bij die interpellatie gevoegd.
- In dat geval heeft de vraagsteller de hoedanigheid van spreker als bedoeld in artikel 77, punt 8, b) tot en met d).
- De intrekking van een interpellatie heeft niet de intrekking van een ermee samengevoegde vraag om uitleg tot gevolg.
- Spreektijd* 5. a) De uiteenzetting van de vraag om uitleg mag niet langer duren dan 10 minuten.
- b) Na de vraagsteller mogen ten hoogste vijf sprekers het woord voeren met elk een maximumspreektijd van 2 minuten.

- c) Na het antwoord van het betrokken lid van de Regering mogen, naast de vraagsteller, nog ten hoogste vijf sprekers met elk een maximumspreek-tijd van 2 minuten het woord voeren. Daarna verklaart de voorzitter het incident gesloten, in voorkomend geval na het aanvullende antwoord van het betrokken lid van de Regering en een wederwoord van de vraagsteller.
- d) Bij samengevoegde vragen om uitleg over hetzelfde onderwerp, beschikt alleen de eerste vraagsteller over een spreektijd van 10 minuten, terwijl de overige vraagstellers over een maximumspreektijd van 6 minuten beschikken, onverminderd de toepassing van punt 5, b) en c), nadat alle vraagstellers het woord hebben gevoerd.
6. Elke vraag om uitleg wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin ze wordt uiteengezet. *Afhandeling*
7. Het recht om als vraagsteller het woord te voeren, is persoonlijk.
- Als de vraagsteller afwezig is, wordt de vraag om uitleg als ingetrokken beschouwd. *Afwezigheid vraagsteller*
- In geen geval mag een vraag om uitleg in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.
8. Vraag en antwoord worden in extenso opgenomen en in de vorm van Handelingen zo vlug mogelijk onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid. *Verslaggeving*

AFDELING 5

*Voorstellen tot
aanwijzing grote
infrastructuur-
projecten*

Voorstellen tot aanwijzing van grote
infrastructuurprojecten

Artikel 83bis

Indiening

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht tot het indienen bij de voorzitter van een voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject, als bedoeld in artikel 5 van het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten.

Een dergelijk voorstel mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

Het voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject vermeldt of het betrekking heeft op gewestaangelegenheden dan wel op gemeenschapsaangelegenheden.

*Ontvankelijk-
heid*

2. De voorzitter kan het voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject ontvankelijk of onontvankelijk verklaren ofwel het Uitgebreid Bureau raadplegen.

Bij ontvankelijkheid wordt het voorstel onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

*Verwijzing naar
commissie*

3. De voorzitter verwijst elk voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject naar de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, tenzij tot de spoedbehandeling wordt besloten.

*Termijn ver-
spreiding*

4. Om in behandeling te kunnen worden genomen, moet een voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject ten minste zeven vrije dagen voordien onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering worden verspreid, tenzij tot de spoedbehandeling wordt besloten.

5. De commissie, bevoegd voor financiën en begroting, kan, in afwijking van artikel 31, een andere commissie raadplegen. *Raadpleging andere commissie*
6. De bepalingen van artikelen 62 en 63 zijn van overeenkomstige toepassing voor amendementen op voorstellen tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject.
7. Onverminderd de bepalingen van artikel 48, b) en c), worden amendementen voor de basistekst en subamendementen voor de amendementen in stemming gebracht.
8. Het door de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, aangenomen voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject wordt ter beslissing voorgelegd aan de plenaire vergadering. *Behandeling in plenaire vergadering*
9. Over een voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject wordt in een enkele bespreking beaardslaagd.
- De maximumspreektijd is:
- a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie;
- b) voor de overige sprekers: elk 5 minuten.
10. Tenzij de plenaire vergadering anders beslist, wordt de tekst, aangenomen door de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, als basis voor de bespreking genomen.
11. Als de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, het voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject heeft verworpen, kan het alleen op schriftelijk verzoek van de indiener op de agenda van de plenaire vergadering worden geplaatst. In dat geval beslist de plenaire vergadering vooraf bij zitten *Door de commissie verworpen voorstel – behandeling in plenaire vergadering*

en opstaan of de bespreking wordt aangevat. Ze kan, in voorkomend geval, de verslaggever en de indiener, met een maximumspreektijd van 10 minuten, en één spreker per fractie, met een maximumspreektijd van 5 minuten, vooraf horen.

Controle op de informatie en voortgangsrapporten

12. Bij aanwijzing van een groot infrastructuurproject, wordt de controle op de informatie en voortgangsrapporten opgedragen aan de commissie, bevoegd voor financiën en begroting.
13. De beslissing van de plenaire vergadering tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject wordt door de voorzitter van het Parlement onverwijld aan de Regering meegedeeld.

Artikel 83ter

1. Bij aanwijzing van een groot infrastructuurproject bepaalt de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, in overleg met het bevoegde lid van de Regering, welke informatie moet worden voorgelegd en de inhoud en frequentie van de voortgangsrapporten.
2. De controle op de informatie en voortgangsrapporten door de commissie, bevoegd voor financiën en begroting, houdt onder meer een onderzoek in van:
  - a) de volledigheid van de verstrekte informatie;
  - b) de toereikendheid van de verstrekte informatie;
  - c) de boekhoudkundige, financieel-economische en budgettaire aspecten van de verstrekte informatie.

De commissie, bevoegd voor financiën en begroting, kan een beroep doen op externe deskundigen.

HOOFDSTUK 5

Recht van onderzoek

*Recht van
onderzoek*

Artikel 84

1. Iedere volksvertegenwoordiger kan bij de voorzitter een motie tot uitoefening van het recht van onderzoek indienen. In afwijking van artikel 21, punt 1, kan het Parlement door middel van een dergelijke motie verzocht worden een onderzoekscommissie op te richten.

*Oprichting
onderzoeks-
commissie –
procedure*

De motie is met redenen omkleed en wordt door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekend. De motie bepaalt de werkingsduur en de opdracht van de onderzoekscommissie.

Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Over de motie wordt rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking beraadslaagd. De maximumspreektijd is:

- a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie;
- b) voor de overige sprekers: elk 5 minuten.

Iedere volksvertegenwoordiger kan voorstellen de motie te amenderen zolang ze niet in stemming is gebracht.

De plenaire vergadering spreekt zich bij stemming over de motie uit na verloop van ten minste achtenveertig uur vanaf de indiening.

- Samenstelling en benaming onderzoekscommissie*
2. Op voorstel van het Uitgebreid Bureau stelt de plenaire vergadering de samenstelling en de benaming van de onderzoekscommissie vast. De onderzoekscommissie telt geen plaatsvervangende leden.
- De leden van de onderzoekscommissie kunnen alleen vervangen worden in geval van uitsluiting als bedoeld in punt 5, tweede lid, of in geval van ziekte of overlijden. De vervanging wordt effectief na de bekrachtiging door de plenaire vergadering en heeft een definitief karakter.
- In afwijking van artikel 21, punt 2, en artikel 36, punt 1, benoemt de commissie een voorzitter, twee onderzitters, een secretaris en een verslaggever.
- Begroting onderzoekscommissie*
3. De middelen die noodzakelijk zijn voor het verrichten van het parlementair onderzoek, worden aangerekend op de begroting van het Parlement. Het Bureau keurt de begroting, ingediend door de onderzoekscommissie, goed. Het kan die bevoegdheid niet delegeren.
- Openbaarheid vergaderingen*
4. De vergaderingen zijn openbaar, tenzij de onderzoekscommissie anders beslist. De beslissing om met gesloten deuren te vergaderen wordt met een gewone meerderheid van stemmen genomen. De orde van de werkzaamheden en andere administratieve aangelegenheden worden altijd met gesloten deuren geregeld.
- Toegang tot de vergaderingen*
- De volksvertegenwoordigers die geen deel uitmaken van de commissie hebben toegang tot alle commissievergaderingen, maar mogen er het woord niet voeren en zijn er niet stemgerechtigd.
- Geheimhoudingsplicht*
5. De volksvertegenwoordigers zijn tot geheimhouding verplicht met betrekking tot de informatie die zij verkregen hebben naar aanleiding van de besloten vergaderingen.

De volksvertegenwoordiger die de geheimhoudingsplicht schendt, verliest onmiddellijk voor de rest van de zittingsperiode het recht om lid te zijn van een onderzoekscommissie. Bovendien wordt 20% van zijn parlementaire vergoeding gedurende een periode van drie maanden ingehouden. Een uitgesloten lid wordt vervangen door een volksvertegenwoordiger van dezelfde fractie.

Iedere volksvertegenwoordiger kan bij de onderzoekscommissie een klacht indienen in verband met de schending van de geheimhoudingsplicht door een commissielid. De onderzoekscommissie onderzoekt de gegrondheid van de klacht en brengt er een gemotiveerd advies over uit ten behoeve van de voorzitter. Wanneer het mandaat van de onderzoekscommissie verstreken is, wordt de klacht ingediend bij de Deontologische Commissie, die hierover advies uitbrengt.

Op grond van dat advies spreekt de voorzitter zich uit over de klacht, nadat hij het beklagde commissielid heeft gehoord.

De voorzitter deelt tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering zijn beslissing mee. Die mededeling geeft geen aanleiding tot een debat.

Wanneer de klacht gericht is tegen de voorzitter, worden de bevoegdheden die deze bepaling toekent aan de voorzitter, uitgeoefend door de ondervoorzitter.

6. Bij het aanvaarden van zijn opdracht ondertekent iedere deskundige een verklaring waarin hij aanvaardt dat de intellectuele rechten die voortvloeien uit het onderzoek waarvoor hij is aangesteld, eigendom zijn van het Parlement.

*Deskundigen
– intellectuele
rechten*

Bij het beëindigen van zijn opdracht ondertekent iedere deskundige een verklaring waarin hij stelt dat hij alle stukken en geïnformatiseerde gegevens die in het kader van zijn opdracht te zijner beschikking zijn

*Deskundigen
–teruggave
stukken en
gegevens*

- gesteld, heeft teruggegeven aan de voorzitter van de commissie.
- Notulen hoorzittingen*
7. Van de hoorzittingen wordt een woordelijk verslag gemaakt.
- De getuige of de deskundige wordt verzocht de notulen van zijn hoorzitting te ondertekenen, nadat hij ze gelezen en bevestigd heeft.
- De commissieleden ontvangen een afschrift van de notulen van de openbare zittingen. De overige volksvertegenwoordigers ontvangen op eenvoudig verzoek een afschrift van die notulen.
- De notulen van de getuigenissen achter gesloten deuren worden op het commissiesecretariaat bewaard, waar de volksvertegenwoordigers ze ter plaatse kunnen consulteren.
- Consultatie dossiers*
8. De gerechtelijke en administratieve dossiers die de commissie opvraagt, en alle andere nota's en verslagen die ter beschikking werden gesteld van de commissie, kunnen door de volksvertegenwoordigers geconsulteerd worden op het commissiesecretariaat.
- Verslag conclusies*
9. De onderzoekscommissie legt de conclusies van haar werkzaamheden neer in een verslag, dat openbaar is. In voorkomend geval bevat het verslag ook opmerkingen over de verantwoordelijkheden die door het onderzoek aan het licht zijn gebracht, en voorstellen tot wijziging van de regelgeving.
- Beraadslaging over conclusies in plenaire vergadering*
- De plenaire vergadering beraadslaagt in een enkele bespreking over de conclusies van de commissie, opgenomen in het verslag. Er wordt niet gestemd over het verslag.

HOOFDSTUK 5bis

Controle op de regeringsmededelingen
en mededelingen van de voorzitter*Controle op
regeringsmede-
delingen en me-
dedelingen van
de voorzitter*

Artikel 84bis

1. De Controlecommissie voor Regeringsmededelingen, hierna Controlecommissie te noemen, oefent de bevoegdheden uit, die haar worden opgedragen:
  - a) bij bijzonder decreet van 19 juli 2002 houdende de controle op de mededelingen van de voorzitter van het Vlaams Parlement; en
  - b) bij decreet van 19 juli 2002 houdende controle op de regeringsmededelingen.

*Controlecom-
missie voor
Regeringsmede-
delingen*

2. De Controlecommissie bestaat uit vijftien vaste leden, aangewezen overeenkomstig artikel 11. De Controlecommissie telt één plaatsvervanger per fractie die in de Controlecommissie vertegenwoordigd is.

Samenstelling

In afwijking van artikel 21, tweede lid, benoemt de commissie een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris.

3. In afwijking van artikel 25, punt 1, en artikel 26, punt 1, a), wordt de Controlecommissie bijeengeroepen door de voorzitter van de Controlecommissie, die de agenda vaststelt. Op schriftelijk verzoek van ten minste een vierde van de leden van de Controlecommissie roept de voorzitter ervan de commissie binnen zeven dagen samen, behalve tijdens de recesperiodes. Het verzoek bevat een voorstel van agenda dat ter goedkeuring aan de Controlecommissie wordt voorgelegd.

Bijeenroeping

4. De vergaderingen van de Controlecommissie zijn openbaar, behalve wanneer zij op verzoek van de

*Openbaarheid/
beslotenheid
vergadering*

Regering of een of meer van haar leden of op verzoek van de voorzitter van het Parlement een advies moet formuleren over een voorgenomen mededeling.

Rechten van verdediging

5. Wanneer de Controlecommissie ambtshalve of op grond van een klacht van een Vlaams volksvertegenwoordiger een mededeling van de voorzitter of een regeringsmededeling toetst, hoort zij, naar gelang van het geval, de voorzitter of de betrokken minister of ministers.

HOOFDSTUK 5ter

Controle van de verkiezingsuitgaven

Controle van de verkiezingsuitgaven

Artikel 84ter

Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven

1. De Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven oefent de bevoegdheden uit, die haar worden opgedragen bij decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement.

Huishoudelijk reglement

Samenstelling

2. De commissie keurt een huishoudelijk reglement goed.
3. De commissie bestaat uit vijftien vaste leden, aangewezen overeenkomstig artikel 11. De commissie telt één plaatsvervanger per fractie die in de commissie vertegenwoordigd is.

In afwijking van artikel 21, tweede lid, benoemt de commissie een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris.

Bijeenroeping

4. In afwijking van artikel 25, punt 1, en artikel 26, punt 1, a), wordt de commissie bijeengeroepen door haar voorzitter, die de agenda vaststelt.

5. De commissie kan de voorzitter van het hoofdbureau van de kieskring of van het gewestbureau wiens verslag ze onderzoekt, om verduidelijking vragen.	
6. Wanneer de commissie overtredingen van de regelgeving inzake verkiezingsuitgaven meent vast te stellen, vraagt ze om uitleg aan de betrokken kandidaat of de voorzitter van de betrokken politieke partij.	<i>Rechten van verdediging</i>
7. Als een lid van de commissie persoonlijk en rechtstreeks betrokken partij is bij een dossier, wordt hij of zij niet toegelaten tot de beraadslaging over dat dossier.	<i>Betrokken partij</i>
8. De vergaderingen van de commissie over een advies voor de Procureur des Konings, bedoeld in artikel 10, §3, derde lid, van de wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Raad van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid, zijn besloten. Het verslag van deze vergadering bevat uitsluitend een verwijzing naar het verzoek van de Procureur des Konings en de mededeling dat de commissie daarover een advies heeft uitgebracht.	<i>Beslotenheid vergadering</i>
9. De commissie keurt haar eindverslag goed in openbare vergadering. Artikel 28, punt 3, is niet van toepassing.	<i>Openbaarheid vergadering</i>

HOOFDSTUK 6

Machtiging tot bepaalde daden van vervolging en aanhouding

Machtiging tot vervolging en aanhouding

Artikel 85

1. Een commissie voor de vervolgingen wordt belast met het onderzoek van:	<i>Commissie voor de vervolgingen</i>

- a) een verzoek tot machtiging om een volksvertegenwoordiger naar een rechtbank of een hof te verwijzen of om een volksvertegenwoordiger rechtstreeks te dagvaarden alsmede een verzoek om een vervolging van een volksvertegenwoordiger te schorsen;
- b) een verzoek om een volksvertegenwoordiger aan te houden, alsmede een verzoek om een hechtenis van een volksvertegenwoordiger te schorsen;
- c) een verzoek tot machtiging om een lid of een gewezen lid van de Regering rechtstreeks te dagvaarden, of een vordering om de rechtspleging van een lid of een gewezen lid van de Regering te regelen;
- d) een verzoek tot machtiging om een lid of een gewezen lid van de Regering aan te houden of in voorlopige hechtenis te nemen;
- e) een verzoek tot inbeschuldigingstelling van een lid of een gewezen lid van de Regering, in het geval van toepassing van de overgangsbepaling van artikel 125 van de Grondwet.

*Samenstelling
commissie*

- 2. De commissie is samengesteld uit zeven vaste leden, aangewezen overeenkomstig artikel 11. De commissie telt geen plaatsvervangende leden.
- 3. In afwijking van artikel 21, punt 2, en artikel 36, punt 1, benoemt de commissie een voorzitter en een verslaggever.

*Vertegenwoordiging en
bijstand*

- 4. De betrokken volksvertegenwoordiger kan zich laten vertegenwoordigen door een andere volksvertegenwoordiger en zich laten bijstaan door een raadsman.

Het betrokken lid of gewezen lid van de Regering kan zich laten bijstaan door een raadsman.

*Opvraging
dossier*

- 5. De commissie kan het dossier opvragen.

De leden van de commissie kunnen het dossier raadplegen. Zij mogen er geen kopieën van maken.

De betrokken volksvertegenwoordiger, de volksvertegenwoordiger die hem vertegenwoordigt en zijn raadsman of het betrokken lid of gewezen lid van de Regering en zijn raadsman kunnen het dossier inzien en de betrokkene kan er zich een afschrift van laten bezorgen.

6. De personen, bedoeld in punt 5, derde lid, worden gehoord op de dag die de commissie bepaalt.

Procedure

In het geval, bedoeld in punt 1, d), hoort de commissie ook de procureur-generaal.

7. Tijdens de beraadslaging in plenaire vergadering mag het woord alleen worden gevoerd door de verslaggever van de commissie, de betrokken personen, bedoeld in punt 5, derde lid, en door een spreker voor en een spreker tegen.

*Beraadslaging
in plenaire
vergadering –
procedure*

8. In het geval, bedoeld in punt 1, d), doet de plenaire vergadering binnen vijf dagen na ontvangst van het verzoek tot machtiging tot aanhouding of voorlopige hechtenis uitspraak over dit verzoek.

HOOFDSTUK 7

Verzoekschriften

Verzoekschriften

Artikel 86

1. Van de verzoekschriften wordt, vanaf de indiening ervan, kennisgegeven aan het Uitgebreid Bureau en aan de plenaire vergadering.

- Ontvankelijkheid* 2. De voorzitter beslist over de kwalificatie van een brief als verzoekschrift en over de ontvankelijkheid van het verzoekschrift. Hij kan hierover advies inwinnen bij het Uitgebreid Bureau.
- Verwijzing* 3. De voorzitter verwijst de ontvankelijke verzoekschriften naar de bevoegde commissie of naar de plenaire vergadering.
4. De commissie kan onder meer beslissen:
- a) het verzoekschrift ten gronde te behandelen;
  - b) louter kennis te nemen van het verzoekschrift, indien ze oordeelt dat het verzoekschrift niet geschikt is voor parlementaire bespreking. Eventueel kan de commissie in dat geval het verzoekschrift doorzenden naar een andere instantie, of de verzoeker aanbevelen zich tot die andere instantie te wenden;
  - c) kennis te nemen van het verzoekschrift en de verzoeker het verslag te bezorgen van eerdere parlementaire besprekingen, indien het verzoekschrift een vraag opwerpt die in de loop van dezelfde zittingsperiode al in een commissie of in de plenaire vergadering aan bod gekomen is bij de behandeling van een agendapunt, het verzoekschrift terzake geen essentieel nieuw element aanbrengt, en de commissie een nieuwe parlementaire discussie hierover niet zinvol acht.
5. Met betrekking tot verzoekschriften die door ten minste 15.000 personen ondertekend zijn, is punt 4, b) en c), niet van toepassing.
- Verslaggevers* 6. In het geval bedoeld in punt 4, a), wijst de commissie een of meer verslaggevers aan.

7. De commissie kan voor de behandeling van een verzoekschrift hoorzittingen houden, aan de verslaggever of verslaggevers opdracht geven om ter plaatse de feiten vast te stellen, of het verzoekschrift naar de Regering verwijzen met het verzoek omtrent de inhoud ervan uitleg te verstrekken binnen een termijn die door de commissie vastgelegd wordt. *Behandeling in commissie*
8. De commissie brengt over een verzoekschrift dat ze ingevolge een beslissing zoals bedoeld in punt 4, a), heeft besproken, verslag uit aan de plenaire vergadering. *Verslag*
9. De plenaire vergadering spreekt zich uit over het verzoekschrift zelf als het werd verwezen naar de plenaire vergadering, of over de conclusies van de commissie als het werd verwezen naar, en ingevolge een beslissing zoals bedoeld in punt 4, a), besproken door de bevoegde commissie. *Behandeling in plenaire vergadering*
10. De verzoeker of de eerste ondertekenaar van een verzoekschrift dat door verscheidene personen werd ondertekend, wordt in de gevallen bedoeld in punt 4, b) en c), door de voorzitter van de commissie op de hoogte gebracht van de beslissing van de commissie. De verzoeker of de eerste ondertekenaar van een verzoekschrift dat door verscheidene personen werd ondertekend, wordt in het geval bedoeld in punt 9 door de voorzitter op de hoogte gebracht van de uitspraak van de plenaire vergadering. *Kennisgeving*
11. Driemaandelijks wordt een lijst opgesteld van alle verzoekschriften waarover in de voorbije periode de bevoegde instantie binnen het Vlaams Parlement een eindbeslissing genomen heeft. De lijst bevat de datum van indiening van het verzoekschrift, de titel van het verzoekschrift, de naam van, naar gelang het geval, de verzoeker of de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift, de beslissing, de datum van de beslissing, *Lijst*

en in voorkomend geval een verwijzing naar het verslag of naar andere initiatieven die in samenhang met het verzoekschrift genomen werden. De lijst wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

HOOFDSTUK 8

*Aan het
Parlement
verbonden
instellingen*

Aan het Parlement verbonden instellingen

Artikel 87

*Jaarverslagen –
behandeling
voorstellen en
aanbevelingen*

De voorstellen en aanbevelingen uit het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst, uit dat van het Kinderrechtencommissariaat en uit het jaarverslag van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek worden behandeld door de bevoegde commissie, telkens nadat de plenaire vergadering kennis genomen heeft van dat jaarverslag.

De jaarverslagen en eventuele tussentijdse verslagen worden onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Artikel 87bis

*Speciale opdrachten aan
het viWTA*

1. Uiterlijk negen maanden na de volledige vernieuwing van het Vlaams Parlement geeft het Uitgebreid Bureau specifieke opdrachten aan het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek, op basis van gemotiveerde voorstellen van de commissies.
2. Het Uitgebreid Bureau kan ook op een ander ogenblik, op basis van een gemotiveerd voorstel van één of meer commissies of op eigen initiatief, een specifieke opdracht geven aan het Instituut, bedoeld in punt 1.

3. Het Uitgebreid Bureau bepaalt de uitvoeringsvoorwaarden voor de opdrachten, bedoeld in punten 1 en 2.
4. Het Uitgebreid Bureau kan de beslissingen, bedoeld in punt 1 tot en met 3, slechts nemen nadat het het advies van het Instituut, bedoeld in punt 1, ingewonnen heeft.
5. De resultaten van de uitgevoerde opdrachten worden onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid. Ze worden door de bevoegde commissie behandeld.

*Advies van het
viWTA*

TITEL VII

Bijzondere procedures met betrekking tot de verhouding tot de Federale Staat, de andere gemeenschappen en gewesten en Europa

*Bijzondere
procedures*

HOOFDSTUK 1

Beroep tot vernietiging en tussenkomst in een geding bij het Arbitragehof

Arbitragehof

Artikel 88

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter een met redenen omklede motie in te dienen die door ten minste twee derde van de volksvertegenwoordigers ondertekend of aan te nemen is en die besluit tot beroep bij het Arbitragehof tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een wet, een decreet of een regel als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet, wegens schending van:
  - a) de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten;

*Beroep tot
vernietiging –
procedure*

b) de artikelen van titel II “De Belgen en hun rechten”, en de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet.

2. Bij ontvankelijkheid wordt de motie onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

Verzoekschrift

3. De voorzitter stelt het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging in door middel van een door hem ondertekend verzoekschrift binnen de termijn en onder de voorwaarden, bepaald door de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

4. Het verzoekschrift maakt melding van het onderwerp van het beroep en bevat een uiteenzetting van de feiten en de middelen.

Het verzoekschrift kan de gehele of gedeeltelijke schorsing vorderen van de wet, het decreet of de regel, bedoeld in artikel 134 van de Grondwet, waartegen een beroep tot vernietiging is ingesteld.

5. De voorzitter stelt tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering het Parlement in kennis van de indiening van het verzoekschrift.

Artikel 89

*Tussenkoms in
een geding –
memorie*

1. Wanneer bij het Arbitragehof een beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een wet, een decreet of een regel als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet, is ingesteld door de voorzitter van een van de andere parlementaire assemblees, door de Ministerraad, door een gemeenschaps- of gewestregering of door een natuurlijke persoon of rechtspersoon die doet blijken van een belang, of wanneer er een prejudiciële vraag aanhangig is gemaakt door een rechtscollège, kan de voorzitter na ontvangst van de kennisgeving door de griffier van het Arbitragehof van het beroep tot gehele

of gedeeltelijke vernietiging of van de verwijzingsbeslissing, binnen de termijn en onder de andere voorwaarden, bepaald bij de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, een memorie indienen bij het Arbitragehof.

2. Na ontvangst van het afschrift van de memorie, ingediend door de partijen, bedoeld in punt 1, kan de voorzitter een memorie van antwoord indienen bij het Arbitragehof binnen de termijn en onder de voorwaarden, bepaald bij de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.
3. De voorzitter stelt de plenaire vergadering in kennis van de memorie en, in voorkomend geval, van de memorie van antwoord die hij bij het Arbitragehof heeft ingediend.

*Memorie van
antwoord*

HOOFDSTUK 2

Samenwerking tussen de gemeenschappen en de gewesten

*Samenwerking
tussen gemeen-
schappen en
gewesten*

Artikel 90

1. De commissie, bevoegd voor samenwerking, heeft tot doel de samenwerking tussen de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap te bevorderen.

*Commissie voor
samenwerking*

De voorzitter en de ondervoorzitters van het Parlement zijn ambtshalve vaste leden en respectievelijk voorzitter en ondervoorzitters van de commissie.

2. Het Uitgebreid Bureau kan een commissie van het Parlement gelasten een gezamenlijk onderzoek van een aangelegenheid die tot haar bevoegdheid behoort, te voeren samen met een commissie van het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Parlement van de

*Gezamenlijk
onderzoek*

Duitstalige Gemeenschap, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie die voor dezelfde aangelegenheid bevoegd zijn.

De commissies, bedoeld in het eerste lid, vergaderen samen zonder beslissingsrecht.

Samenwerkingsakkoorden

HOOFDSTUK 3

Samenwerkingsakkoorden

Artikel 91

Procedure

1. Als door de Regering, door leden of een lid ervan een samenwerkingsakkoord met de Staat, een gemeenschap of een gewest wordt gesloten, wordt het samenwerkingsakkoord uiterlijk zeven dagen na de ondertekening ervan bij de voorzitter ingediend.

Het samenwerkingsakkoord wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

2. De bepalingen van artikel 54 en 55 gelden ook voor ontwerpen van decreet houdende instemming met samenwerkingsakkoorden.

Afzonderlijk ontwerp van decreet

3. Als in een ontwerp van decreet een bepaling voorkomt houdende instemming met samenwerkingsakkoorden, naast andere bepalingen, wordt de instemmingsbepaling uit het ontwerp van decreet gelicht en kan de Regering ze tot een afzonderlijk ontwerp van decreet omwerken.

HOOFDSTUK 4

Belangenconflicten

*Belangen-
conflicten*

Artikel 92

1. Het Parlement kan, overeenkomstig artikel 32 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een motie aannemen waarin wordt verklaard dat het oordeelt ernstig te kunnen worden benadeeld door een ontwerp of voorstel van wet, decreet of ordonnantie of door een amendement hierop, dat wordt ingediend, naar gelang het geval, in een wetgevende kamer, een gemeenschaps- of gewestparlement, in de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of in de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie.

*Begripsom-
schrijving*

Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht bij de voorzitter een dergelijke motie in te dienen.

*Indiening
motie*

De motie mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers zijn ondertekend.

Procedure

De motie wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.

2. Over de motie wordt rechtstreeks in plenaire vergadering in een enkele bespreking beraadslaagd.

De maximumspreektijd is:

- a) voor de gemandateerde sprekers: in totaal 30 minuten per erkende fractie en 15 minuten per niet-erkende fractie;
- b) voor de overige sprekers: elk 5 minuten.

De motie waarbij schorsing van de procedure met het

oog op overleg wordt gevraagd, moet worden aangenomen met drie vierde van de stemmen.

- Overleg*
3. De voorzitter brengt de motie onverwijld ter kennis van de voorzitter van de betrokken instelling en regelt het overleg.

Het Parlement wijst onder zijn leden degenen aan die met de betrokken instelling overleg zullen plegen om het geschil te beslechten. Zij brengen aan het Parlement verslag uit over dat overleg.

- Procedure na amendering tekst*
4. Wanneer de tekst waarover het belangenconflict opgeworpen is, geamendeerd wordt nadat het conflict ahangig is gemaakt, dan moet het Parlement, na de indiening van het verslag en in elk geval vóór de eindstemming in de plenaire vergadering, bevestigen dat het nog steeds van oordeel is ernstig te worden benadeeld, overeenkomstig de procedure voor het indienen van een motie betreffende een belangenconflict. De procedure wordt geschorst tot het Parlement zich uitsprekt, gedurende een termijn van ten hoogste vijftien dagen.

- Beslissing Overlegcomité*
5. Als het overleg binnen een termijn van zestig dagen niet tot een oplossing leidt, blijft de procedure geschorst en stuurt de voorzitter de motie onverwijld aan de Senaat, die binnen een termijn van dertig dagen een met redenen omkleed advies uitbrengt bij het Overlegcomité, bedoeld in artikel 31 van dezelfde wet, dat binnen een termijn van dertig dagen bij consensus beslist.

- Schorsing procedure tot regeling belangenconflict*
6. Wanneer er een procedure in verband met een bevoegdheidsconflict is of wordt ingeleid, wordt elke procedure tot regeling van een belangenconflict over eenzelfde aangelegenheid geschorst.

Artikel 93

1. Als een wetgevende kamer, een gemeenschaps- of gewestparlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie, overeenkomstig artikel 32 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, oordeelt ernstig te kunnen worden benadeeld door een ontwerp of voorstel van decreet of een amendement erop dat bij het Parlement werd ingediend, dan wordt, met het oog op overleg, de procedure geschorst gedurende een termijn van zestig dagen.
2. Het Parlement wijst onder zijn leden degenen aan die met de betrokken instelling overleg zullen plegen om het geschil te beslechten. Zij brengen aan het Parlement verslag uit over dat overleg.
3. Wanneer de tekst waarover het belangenconflict opgeworpen is, geamendeerd wordt nadat het conflict aanhangig is gemaakt, dan moet de betrokken instelling, na de indiening van het verslag en in elk geval vóór de eindstemming in de plenaire vergadering, bevestigen dat ze nog steeds van oordeel is ernstig te worden benadeeld. De procedure wordt geschorst tot de betrokken instelling zich uitspreekt, gedurende een termijn van ten hoogste vijftien dagen.
4. Als het overleg binnen de termijn van zestig dagen tot een oplossing leidt, wordt de procedure hervat.

*Schorsing
ontwerp of
voorstel van
decreet
aanhangig bij
het Vlaams
Parlement*

Overleg

*Procedure na
amendering
tekst*

*Hervatting
procedure*

*Beslissing
Overlegcomité*

Als het overleg met een gemeenschaps- of gewestparlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie binnen de termijn van zestig dagen niet tot een oplossing leidt, dan wordt het geschil in elk geval door de voorzitter bij de Senaat aanhangig gemaakt die binnen een termijn van dertig dagen een gemotiveerd advies uit-

brengt aan het Overlegcomité, bedoeld in artikel 31 van dezelfde wet, dat binnen een termijn van dertig dagen bij consensus een beslissing neemt.

Als het overleg met een wetgevende kamer binnen een termijn van zestig dagen niet tot een oplossing leidt, dan wordt het geschil in elk geval door de voorzitter bij het Overlegcomité, bedoeld in artikel 31 van dezelfde wet, aanhangig gemaakt dat binnen een termijn van zestig dagen volgens de procedure van consensus een beslissing neemt.

Wanneer het Overlegcomité, bedoeld in artikel 31 van dezelfde wet, binnen de vastgestelde termijn geen beslissing genomen heeft, dan wordt de procedure hervat. In het andere geval wordt de procedure voortgezet in overeenstemming met de beslissing van het Overlegcomité.

*Schorsing
procedure tot
regeling belan-
genconflict*

5. Wanneer er een procedure in verband met een bevoegdheidsconflict is of wordt ingeleid, wordt elke procedure tot regeling van een belangenconflict over eenzelfde aangelegenheid geschorst.

HOOFDSTUK 5

*Europees
Gemeenschaps-
recht*

Europees Gemeenschapsrecht

Artikel 94

Procedure

De voorstellen tot herziening van verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen, inbegrepen de verdragen en akten waarbij die verdragen zijn gewijzigd en aangevuld, en de voorstellen van normatieve rechtshandelingen van de Europese Commissie, die aan het Parlement worden gezonden, worden door de voorzitter naar een commissie verwezen.

In voorkomend geval werkt de commissie een voorstel van advies uit, dat door de plenaire vergadering wordt behandeld.

Bij aanneming stuurt de voorzitter van het Parlement het advies aan de Regering.

Advies

TITEL VIII

Overname na intrekking

*Overname na
intrekking*

Artikel 95

Indieners van voorstellen van decreet of voorstellen van resolutie, moties, voorstellen tot wijziging van het reglement of amendementen kunnen die intrekken, ook al is de bespreking ervan al geopend. Als een of meer andere volksvertegenwoordigers ze echter overnemen, wordt de bespreking voortgezet.

TITEL IX

Cumulatiebeperking

*Cumulatie-
beperking*

Artikel 96

1. Met het oog op de toepassing van artikel 31ter, §1bis, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, deelt elke volksvertegenwoordiger aan de voorzitter bij het opnemen van zijn mandaat alle nuttige gegevens mee met betrekking tot de openbare mandaten, openbare functies en openbare ambten van politieke aard die hij uitoefent.

*Mededeling
gegevens*

De volksvertegenwoordiger stelt de voorzitter zonder verwijl in kennis van elke wijziging dienaangaande, telkens wanneer daartoe aanleiding bestaat.

*Vaststelling
plafond*

2. Het plafond, bedoeld in het eerste lid van artikel 31ter, §1bis, van dezelfde bijzondere wet, wordt vastgesteld door de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees. Het wordt voor het einde van de maand januari in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.
3. Op voorstel van het Uitgebreid Bureau bepaalt de plenaire vergadering de andere regels die nodig zijn ter uitvoering van artikel 31ter, §1bis, van dezelfde bijzondere wet.

TITEL IXbis

*Vlaamse Opvolgingscommissie
voor de vermogens- en mandatenaan-
gifte*Vlaamse Opvolgingscommissie
voor de vermogens- en mandatenaan-
gifte

Artikel 96bis

1. De Vlaamse Opvolgingscommissie voor de vermogens- en mandatenaangifte oefent de bevoegdheden uit, die haar worden opgedragen bij de bijzondere wet van 26 juni 2004 tot uitvoering en aanvulling van de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen.
2. De commissie bestaat uit vijftien vaste leden, aangevoerd overeenkomstig artikel 11. De commissie telt één plaatsvervanger per fractie die in de commissie vertegenwoordigd is.

Samenstelling

In afwijking van artikel 21, tweede lid, benoemt de commissie een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris.

3. In afwijking van artikel 25, punt 1, en artikel 26, punt 1, a), wordt de commissie bijeengeroepen door haar voorzitter, die de agenda vaststelt.	<i>Bijeenroeping</i>
4. Als een lid van de commissie persoonlijk en rechtstreeks betrokken partij is bij een dossier, wordt het niet toegelaten tot de beraadslaging over dat dossier.	<i>Betrokken partij</i>
5. Indien nodig kan de commissie beslissen de persoon die beroep aantekent, te horen.	<i>Rechten van de verdediging</i>
6. Jaarlijks wordt een lijst opgesteld van alle beroepen die bij de opvolgingscommissie ingesteld worden, en van de beslissing die de commissie terzake genomen heeft. De lijst wordt onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreid.	<i>Lijst</i>

TITEL X

Algemeen Secretariaat

*Algemeen
Secretariaat*

HOOFDSTUK 1

Griffier

Griffier

Artikel 97

Op voordracht van het Bureau benoemt de plenaire vergadering buiten de volksvertegenwoordigers een griffier met de rang van secretaris-generaal.

Benoeming

Artikel 98

1. De griffier neemt plaats aan het bureau en staat de voorzitter bij tijdens de openbare en besloten vergaderingen, de vergaderingen van het Bureau en van het

Taken

Uitgebreid Bureau en in alle omstandigheden.

2. Hij neemt akte van de beraadslagingen en besluiten van het Parlement alsmede van de beslissingen van het Bureau en van het Uitgebreid Bureau en maakt de notulen van de vergaderingen, bedoeld in punt 1.
3. Hij ondertekent samen met de voorzitter elk besluit van het Parlement en elke beslissing van het Bureau en van het Uitgebreid Bureau.
4. Hij is, onder het gezag van de voorzitter, belast met de tenuitvoerlegging van de beslissingen die het Parlement, het Bureau en het Uitgebreid Bureau neemt. Daartoe zendt hij de agenda, de notulen en de beslissingen van het Bureau en van het Uitgebreid Bureau onmiddellijk door aan alle betrokken personeelsleden van het Parlement.
5. Hij staat in voor de administratie van het Parlement en oefent namens het Bureau gezag uit over alle diensten en het personeel van het Parlement.

HOOFDSTUK 2

Personeel

Personeel

Artikel 99

*Personeels-
formatie,
administratief
en geldelijk
statuut
Benoeming*

1. Op voorstel van het Bureau bepaalt de plenaire vergadering de personeelsformatie, het administratieve en het geldelijke statuut van het personeel van het Parlement.
2. Het Bureau benoemt de leden van het personeel van het Parlement, met uitzondering van de griffier.

Alle aanwervingen, benoemingen en bevorderingen geschieden volgens objectieve criteria. Er mag geen rekening worden gehouden met de politieke strekking van de kandidaten.

*Criteria voor
aanwerving,
benoeming en
bevordering*

TITEL XI

Orde in het Parlement en op de publiektribunes

Orde

Artikel 100

1. Het toezicht op de orde in het Parlement berust bij het Parlement. Het wordt in naam van het Parlement uitgeoefend door de parlementsvoorzitter, die de nodige bevelen geeft aan de parlements wacht met dienst.
2. Gedurende de vergadering moeten de toehoorders in de publiektribunes neerzitten en het stilzwijgen in acht nemen. Het is hun verboden enig teken van goed- of afkeuring te geven. Wie de orde verstoort wordt, op aangeven van de voorzitter van de vergadering, onmiddellijk door de parlements wacht uit de publiektribunes verwijderd en wordt, op aangeven van de parlementsvoorzitter, voor de bevoegde overheid geleid.

Toezicht

*Gedrag op
de publiekstri-
bunes*

TITEL XII

Voorstellen tot wijziging van het reglement

*Voorstellen tot
wijziging
reglement*

Artikel 101

1. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht voorstellen tot wijziging van het reglement bij de voorzitter in te dienen.

Indiening

Een voorstel tot wijziging van het reglement mag door ten hoogste zes volksvertegenwoordigers ondertekend zijn.

Procedure

2. De voorzitter kan een voorstel tot wijziging van het reglement ofwel onder de volksvertegenwoordigers en de leden van de Regering verspreiden, ofwel verwijzen naar het Uitgebreid Bureau, dat beslist.
3. Tenzij tot de spoedbehandeling wordt besloten, worden alle voorstellen tot wijziging van het reglement verwezen naar de commissie, bevoegd voor het reglement, die wordt voorgezeten door de voorzitter van het Parlement.
4. De bepalingen van artikel 54, punten 4 en 5, en van artikel 55, punten 1 tot en met 7, gelden ook voor voorstellen tot wijziging van het reglement.

TITEL XIII

*Inwerking-
treding*

Inwerkingtreding

Artikel 102

Artikel 9 van dit reglement treedt in werking op 1 juli 2001.

INDEX

	Artikel
Aan-/afwezigheid: zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	
Actualiteitsdebat	39(d), 71 , 82/5, b)
Actuele interpellatie	39(e), 77bis , 78/1, c); 79/1, c)
Actuele vragen	39(e), 82
Adviezen	
– adviesorganen	65
– andere commissie	31, 83bis/5
– Ministerraad	55/9
– Overlegcomité	67
– Raad van State	54/1, 64 , 67/1
Adviescomités	37
Agenda: zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	
Algemeen Secretariaat	97-99
Algemene bespreking	55/1-2
Amendementen	
– indiening en behandeling	62, 63
– nieuwe uitgaven	55/8
– overname na intrekking	95
– raadpleging adviesorganen	65
– tweede lezing	68
– volgorde stemming	48, 55/3
Arbitragehof	
– beroep tot vernietiging	88
– tussenkost in een geding	89
Artikelsgewijze bespreking	55/1, 3-6
Begroting	26/1, b); 32/1; 56/4, 57-60 , 64/1
Belangenconflicten	
– ingesteld door het Vlaams Parlement	92
– ingesteld tegen het Vlaams Parlement	93
Beleidsbrieven	26/1, b); 74
Beleidsnota's (zie ook <i>themadebat</i>)	73
Benoemingen	11
Besloten vergadering	
– commissie	28/2-3
– plenaire vergadering	42/2-3
Bevoegdheidsconflicten	67 , 92/6, 93/5
Brussels Hoofdstedelijk Parlement	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– samenwerking	90/2
Brusselse leden	
– lidmaatschap, stemrecht	5
Bulletin van Vragen en Antwoorden - inhoud, frequentie	81/5-6
Bureau (zie ook <i>scheidend Bureau, Uitgebreid Bureau, voorlopig Bureau</i>)	
– benoeming en samenstelling	12
– bevoegdheden	9/6, 14, 15, 97, 98/1-5

Commissies	
– aantal	21, eerste lid
– aantal leden (zie ook <i>bijzondere bepalingen sommige commissies</i>)	21, eerste lid; 22/1
– aan-/afwezigheid	22/2-4 , 27, 77/11, 83/7
– aanwezigheid senatoren	28/4, tweede lid
– aanwezigheid leden Europees Parlement.....	28/4, vierde lid
– aanwezigheid leden Vlaamse Gemeenschapscommissie	28/4, derde lid
– aanwezigheid ministers	28/4, vijfde lid, 29
– aanwezigheid Rekenhof	28/6
– advies van een andere commissie	31, 83bis/5
– agenda	26
– beleidsbrief - behandeling.....	74/4
– benaming.....	21, eerste lid
– bevoegdheid.....	21, eerste lid
– bijeenroeping	25/1
– bijzondere bepalingen met betrekking tot de commissie ad hoc the- madebat.....	70/3-4
– commissie bevoegd voor de inbeschuldigingstelling van ministers	22/4, 85
– commissies voor de geloofsbrieven	3 , 28/2, a)
– commissie voor de vervolgingen	22/4, 28/2, a), 85
– commissie voor financiën en begroting/subcommissie....	28/6, 59/1-2
– commissie voor samenwerking.....	90
– controlecommissie voor regeringsmededelingen	22/4, 28/2, d); 84bis
– controlecommissie voor verkiezingsuitgaven.....	9/7, 22/4, 28/2, e); 84ter
– geheimhoudingsplicht	84/5
– hoorzittingen	32 , 36/10, 84/7, 86/5
– in behandelingneming voorstel van decreet of voorstel van resolu- tie	26
– interpellaties: zie <i>interpellaties</i>	
– ondervoorzitter - benoeming, bevoegdheid	21, tweede en derde lid
– onderzoekscommissie	22/4, 84
– openbaarheid/beslotenheid	28
– opening en sluiting van de vergadering	25/2
– ordehandhaving	30 , 43/2-3, 44, 100/2
– samenstelling	21, eerste lid, 22
– samenvoeging onderwerpen	55/4 , 61/3, 77/9, 83/4, b)-c)
– schorsing behandeling	64/6
– schorsing vergadering	34/2, 44
– secretarissen.....	21, tweede lid, 33/2
– spreektijd	
– interpellaties	77/8
– vragen om uitleg.....	83/5

– stemmingen	
– besluitvorming	
– algemene regel	35/1
– uitzonderingen	28/3, 36/5, a); 56/3
– indicatieve stemmingen	59/2
– onthoudingen	35/2, 49, tweede en derde lid
– quorum	34
– soorten	33/1
– splitsing	48/a
– stemgerechtigde leden	28/4, 84/4
– vaststelling stemuitslag	33/2
– volgorde	48, 55/3
– themadebat	70
– toegang tot de vergadering	28/4, 84/4
– toegevoegd lid	22/3bis
– tweede lezing	68
– verenigde commissies	24
– verslaggever(s) - benoeming en vervanging (zie ook <i>bijzondere bepalingen sommige commissies</i>)	36/1
– verslaggeving	
– verslaggeving	36, 55/8, 62/4, 63/2, 68/2, 84/7, 84/9, 85/3, 85/7, 86/4, 86/6
– vervanging lid	22/2-3, 24/4
– vervanging verslaggever	36/1
– verwijzing naar commissie	
– Vlaamse Opvolgingscommissie voor de vermogens- en mandataangifte	96is
– voeren van het woord	28/4-5, 84/4
– voorrang	46/1,h); 63/2, 68/2
– voorzitterschap	
– agenda	26
– amendementen - ontvankelijkheid	62/1-2
– benoeming (zie ook <i>bijzondere bepalingen sommige commissies</i>)	21, tweede lid
– bijeenroeping commissie	25
– orde	30, 43/2-3, 44, 100/2
– uitgebreid Bureau – overleg en deelname aan werkzaamheden	16/3-4
– verslag	36/3, 36/6, 52/3
– vragen om uitleg - ontvankelijkheid	80/3
– vragen om uitleg: zie <i>vragen</i>	
Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees	96/2
Coördinatie van de werkzaamheden met die van andere assemblees	46/1, m)
Cumulatiebeperking	96
– mededeling gegevens	96/1
– vaststelling plafond	96/2
Deontologische Commissie	84/5
Discriminatie om ideologische en filosofische redenen - procedure	66

Eedaflegging	
– Vlaamse volksvertegenwoordigers	4
– Vlaamse Regering	20/2, 79/6
Europees Gemeenschapsrecht	94
Evenredige vertegenwoordiging	11/1, 37, eerste lid
Financiering van de politieke partijen	9
– dotatie	9/1-2
– inhouding/intrekking toekenning	9/6-7
– uitkering en aanvraag	9/3
Fractie	
– erkenning	8/3
– medewerkers	28/5
– middelen	8/4-5
– samenstelling	8/1
– secretariaat	8/4
– specifieke bevoegdheden	7, 22/3, 45/2, 82/2
– vergadertijd	8/5
– voorzitter - bevoegdheden en rechten	12/4, 16
– wijziging samenstelling	8/2
Geconstitueerde vergadering - kennisgeving	13
Geloofsbriefen	3
Gemeenschaps-gewestaangelegenheden	5, 18/1, c); 53, 69/1, 78/1, 79/1
Gemeenschapssenatoren - verkiezing	7
Goedkeuring verslag	36/3
Griffier	
– benoeming	97
– bevoegdheden en taken	18/1, k); 19/2, 40/4, 42/4, 98
– onverenigbaarheid	28/5, b)
Handelingen - inhoud	50/5, 52 , 62/4, 77/12, 83/8
Hoorzittingen: zie <i>commissies</i>	
Infrastructuurwerken (grote-): zie <i>voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurwerk</i>	
Interpellaties	26/5, 39/e), 77 , 78/1, c); 79/1, c); 82/5, c)-d); 83/4, c)
Intrekking	95
Kamer van Volksvertegenwoordigers	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– betrokkenheid bij motie wegens discriminatie	66/2-3
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
Kinderrechtencommissariaat – jaarverslag	87
Maatschappelijke beleidsnota: zie <i>themadebat</i>	
Mededelingen van de voorzitter – controle	84bis
Memorie van toelichting	54/1
Ministerraad	55/9, 68/1, c)
Mondeling verslag	36/2
Moties: soorten en procedure	
– actualiteitsmotie	71/3-8
– betreffende een belangenconflict	39/c), 92
– houdende beroep tot vernietiging bij het Arbitragehof	88

– houdende raadpleging van adviesorganen	65/2-4
– houdende raadpleging van de Raad van State.....	64/2
– houdende recht van onderzoek	39, b), 84
– houdende verklaring tot discriminatie om ideologische en filosofische redenen.....	66
– houdende vertrouwenskwestie	76
– met redenen omklede moties.....	78
– tot besluit van een verklaring of een mededeling van de Regering	78/1, a)
– tot besluit van een debat betreffende een beleidsnota	78/1, b)
– tot besluit van een interpellatie na het antwoord van een lid van de Regering	78/1, c)
– motie van aanbeveling	
– resulterende uit een themadebat	70/5-10
– resulterende uit een actualiteitsdebat	71/3-8
– resulterende uit beleidsbrieven	74/5-10
– moties van orde	46
– motie van wantrouwen.....	79
– overname na intrekking	95
– eindstemming	47/2
Notulen.....	40
Ombudsdienst - Vlaamse ombudsdienst / jaarverslag.....	87
Ondervoorzitter(s) Vlaams Parlement	
– aantal - benoeming	12/1-2
– bevoegdheden	18/4, 90/1
Ondervoorzitter commissie: zie <i>commissies</i>	
Onderzoek, recht van	84
Ontwerp van decreet	26/1, b); 54-56
– afzonderlijk ontwerp van decreet	57, 58, 91/3
Opening van de zitting	2 , 12
Ordehandhaving	
– commissie	30 , 43/2-3, 44, 100/2
– plenaire vergadering	43-44 , 100/2
Overlegcomité	
– betrokkenheid bij bevoegdheidsconflicten.....	67
– betrokkenheid bij belangenconflicten.....	92, 93
Overname na intrekking	95
Parlement van de Duitstalige Gemeenschap	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– samenwerking.....	90/2
Parlement van de Franse Gemeenschap	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– betrokkenheid bij motie wegens discriminatie.....	66/2-3
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– samenwerking.....	90/2
Personeel	
– aanwerving, benoeming, bevordering	99
– onverenigbaarheid	28/5, b)

Plenaire vergadering	
– aan-/afwezigheid	41, 50/5, 77/11, 82/9
– aanwezigheid ministers	45/9
– actualiteitsdebat.....	39(d), 71, 82/5, b)
– actuele vragen: zie <i>vragen</i>	
– afwijzing van de behandeling.....	46/1, d)
– agenda - opstelling, voorrang, wijziging.....	17/1, 39, 46, 55/7, 61/3, 69/5, 83bis/11
– begroting	60
– beleidsnota	39/ a), 73/4-6
– beraadslaging over motie tot uitoefening van het recht van onderzoek	84/1
– beraadslaging over conclusies onderzoekscommissie	84/9
– beraadslaging over een machtiging tot bepaalde daden van vervolging en aanhouding	85/7
– bijeenroeping	2, 38/1
– cumulatiebeperking.....	96/3
– interpellaties: zie <i>interpellaties</i>	
– moties van orde: zie <i>moties</i>	
– notulen	19/1, 40, 98/2
– ondervoorzitter - bevoegdheid: zie <i>ondervoorzitter(s) Vlaams Parlement</i>	
– openbaarheid/beslotenheid	42/1-3
– opening van de vergadering	38/2
– openingszitting	2
– ordehandhaving	
– in de vergaderzaal.....	43-44
– op de tribunes.....	100/2
– persoonlijk feit.....	46/1, l); 46/7
– rechtstreekse behandeling in plenaire vergadering	39
– schorsing beraadslaging.....	63/2, 64/6
– schorsing vergadering	44, 50/4
– samenstelling en benaming onderzoekscommissie	84/2
– samenvoeging onderwerpen	77/9, 77bis, vierde lid, 78/4, 82/5, b)-c)
– secretarissen: zie <i>secretarissen Vlaams Parlement</i>	
– sluiting van de beraadslaging	46/1, f); 46/3
– sluiting van de vergadering	38/2-3, 50/4
– spoedbehandeling	46/1, g); 46/4, 54/2, 61/3, 69/2, 83bis/3, 101/3
– spreektijd - algemeen	45/6-11
– stemmingen	
– besluitvorming	
– algemene regel meerderheden	50/1
– bijzondere procedures.....	11/3-6, 12, 20/1, 64/2, 66/1, 88/1, 92/2
– onthoudingen	49
– quorum	11/4, 49, 50/2-4
– soorten	47
– splitsing	48/a
– stemgerechtigde leden.....	5
– stemopneming	11/5-6, 18/1, h); 19/1, 47/3, 47/7

– verdaging.....	46/1, f)
– volgorde	48 , 55/3, 71/8, 74/10, 78/4
– uitsluiting lid – gevolgen.....	43/5
– themadebat	70, 3; 70, 7-10
– toegang tot de vergadering.....	42/4
– tweede lezing.....	68
– verslaggever/verslaggeving	3/5, 45/5, 45/8-9, 52, 55/5bis, 55/7, 56/2, 69/5, 83bis/11
– verdaging van de beraadslaging of de stemming	46/1, f)
– verdaging van een agendapunt	46/1, a)
– verzoekschriften.....	86/3, 86/7
– voeren van het woord.....	45, 60/2
– voorrang.....	46/1, h); 46/5, 76/4, 78/4, 79/5
– voorzitter - bevoegdheden: zie <i>voorzitter Vlaams Parlement</i>	
Quorum: zie <i>commissies, plenaire vergadering: stemmingen</i>	
Raad van State.....	54/1, 64 , 67/1
Reflectienota/-tijd	36/4, 45/5, 56
Regeerakkoord.....	39, a), 72 , 74/2
Regeling van de werkzaamheden.....	17/3, 46/1, b)
Regeringsmededeling	39/a)
Regeringsmededelingen – controle	84bis
Regeringsverklaring - zie <i>regeerakkoord</i>	
Reglement (zie ook <i>voorstel tot wijziging van het reglement</i>)	46/1, j)
Rekenhof - toegang tot de vergadering	28/6
Resolutie (zie ook <i>voorstel van resolutie</i>).....	74/2
Revisie - wetgevingstechnisch en taalkundig	55/5
Samenhang tussen diverse initiatieven.....	26/2, 55/4
Samenwerking tussen de gemeenschappen en gewesten	90
Samenwerkingsakkoorden	26/1, b); 26/5, 36/4, 56/4, 62/1, 91
Scheidend Bureau	12/3
Schorsing behandeling/vergadering: zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	
Secretarissen Bureau - Vlaams Parlement	
– aantal - benoeming	12/1-2
– bevoegdheden	19 , 40, 47/2-3, 47/7
– tijdelijke secretarissen	2/3-4, 11/5
Secretarissen commissie: zie <i>commissies</i>	
Senaat	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– betrokkenheid bij motie wegens discriminatie	66/2-3
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– procedure inzake de verkiezing van gemeenschapssenatoren.....	7
Septemberverklaring.....	75
Spreektijd - zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	
Spreekerslijst - zie <i>plenaire vergadering - begroting</i>	
Stemmingen: zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	

Stukken	
– indiening (tijdstip)	
– actualiteitsmotie	71/3-4
– adviezen: zie <i>adviezen</i>	
– amendement	62/1
– beleidsbrief	74/1
– beleidsnota	73/1
– met redenen omklede motie.....	78/1
– motie van aanbeveling.....	70/5, 71/3-4, 74/5-6
– motie houdende vertrouwenskwestie	76/1
– motie van wantrouwen	79/1
– reflectienota.....	56/1
– regeerakkoord	72/1
– septemberverklaring	75/1
– intrekking.....	95
– kennisgeving van de ingekomen stukken.....	18/2
Subamendementen: zie <i>amendementen</i>	
Subcommissies	
– benoeming, samenstelling, opdracht en werkwijze	23
– openbaarheid/beslotenheid	28/7
Taalgebruik.....	10
Tekst aangenomen door de commissie	36/2, 55/6, 69/4
Tekstweglatingen	52/3
Themadebatten	70
Toegevoegde leden - zie <i>commissies</i>	
Tuchtmaatregelen	43/2-6
Tweede lezing - zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	
Uitgebreid Bureau	
– samenstelling	16/1 , 16/4
– bevoegdheden	
8/4-5, 11/1, 16/2-3 , 17 , 21, eerste lid, 23/1, 24/1, 26/5, 31, 37, 39(g),	
45/5, 45/7, 61/2, 69/2, 70/1-3, 70/7, 71/1-2, 75/1, 77/3-9, 83bis/2, 84/2,	
.....	96/3, 98/1-4, 101/2
Verbonden instellingen.....	87 , 87bis
Verdragen	36/4, 56/4, 62/1
Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– samenwerking.....	90/2
Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– samenwerking.....	90/2
Verkiezingsuitgaven – controle	84ter
Vermogens - en mandatenaangifte	96bis
Verslaggever/verslaggeving: zie <i>commissies, plenaire vergadering</i>	
Vertegenwoordiging van het Parlement buiten rechte.....	18/1, k); 19/2
Vertrouwen in de Regering	76, 79
Vervolging en aanhouding	85
Verzoekschriften	39, f), 86
Vestigingsplaats	1

Vlaamse Regering	
– afzonderlijk ontwerp van decreet	57, 58, 91/3
– amendementen	62/1
– beantwoorden interpellaties	77
– beantwoorden vragen	80, 81, 82, 83
– beleidsbrieven/-nota's: zie <i>beleidsbrieven, beleidsnota's</i>	
– bevoegdheidsconflicten	67/2
– eedaflegging	20, 76, 79/6
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– motie van wantrouwen	79
– ontslag	20, 76, 79/6
– regeerakkoord	39, a), 72, 74/2
– regeringsmededeling	39, a)
– regeringsmededeling-controle	84bis
– regeringsverklaring: zie <i>regeerakkoord</i>	
– septemberverklaring	75
– toegang tot de vergaderingen	28/4, 42/4
– tweede lezing	68/1, a)
– verkiezing	20, 76, 79/6
– verstrekken van informatie	36/6, 55/8, 86/5
– vertrouwenskwestie	76
– vervanging	20, 76/6, 79/6
– voeren van het woord	
– in commissie	28/4
– in plenaire vergadering	45/8-9, 60/2
– vorderen aanwezigheid leden van de Regering	
– in commissie	29
– in plenaire vergadering	45/9
Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA)	
– jaarverslag	87
– specifieke opdrachten	87bis
Voordrachten - procedure: zie <i>benoemingen</i>	
Voorlopig Bureau	2/4
Voorontwerp van decreet	54/1
Voorstel tot aanwijzing van een groot infrastructuurproject	26/4, 83bis
Voorstel tot wijziging van het reglement (zie ook <i>reglement</i>)	
.....	26/1, c); 95, 101
Voorstel van decreet	26, 61, 95
Voorstel van resolutie (zie ook <i>resolutie</i>)	26, 1, c); 69, 95
Voorzitter Vlaams Parlement	
– bestuur	
– voorstel tot voordracht	6
– benoeming	12/1
– bevoegdheden	18, 38, 84/5, 86/2-3
– deelname aan de beraadslagingen	18/3
– regeling van de werkzaamheden	17/3

– commissies voorgezeten door voorzitter Parlement	
– commissie reglement	101/3
– commissie samenwerking	90/1
– plenaire vergadering	
– afkondiging van de besluiten	51
– onthoudingen	49
– openbaarheid	42/1-3
– orde in de vergaderzaal.....	43, 44, 100
– quorum	50/4
– stemmingen	47
– verlenen van het woord.....	45
– procedures	
– bijzondere procedures met betrekking tot de verhouding tot de federale staat, de andere gemeenschappen en gewesten en Europa	
– Arbitragehof, beroep tot vernietiging	88
– Arbitragehof, tussenkomst in een geding	89
– belangenconflicten	92
– commissie voor samenwerking	90/1
– Europees Gemeenschapsrecht.....	94
– samenwerkingsakkoorden	91
– discriminatie om ideologische en filosofische redenen.....	66
– raadpleging adviesorganen	65
– raadpleging Raad van State.....	64
– tijdelijk voorzitter	2
Voorzitter commissie: zie <i>commissies</i>	
Vragen	
– algemene bepalingen.....	80
– actuele vragen	39, e), 82
– schriftelijke vragen.....	81
– vragen om uitleg	77/8, d); 80/3, 81/4, 82/5, d); 83
Waals Parlement	
– betrokkenheid bij belangenconflict	92, 93
– kennisgeving vanwege het Vlaams Parlement	13
– samenwerking.....	90/2
Werkgroepen.....	37
Werkingsbegroting Vlaams Parlement	9/5, 84/3
